

ဘဝအရေး စိတ်အေးရလေအောင်

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၂ ခုနှစ်၊ ကောဇာ သက္ကရာဇ် ၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော်(၄)ရက်၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ တာမွေမြို့နယ်၊ မလ္လကုန်း ဌေးကြွယ်(က)ရပ်ကွက်၊ သူဌေးလမ်း မိသားစုက (၈)နှစ်မြောက် ဝါတွင်း ဝါပ ဆွမ်းလောင်း အလှူတော်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆဌမအကြိမ်မြောက် ဆင်ယင် ကျင်းပပြုလုပ်အပ်သည့် ဓမ္မပူဇာ ဓမ္မသဘင် အခမ်းအနားဝယ် ဟောကြားအပ်သော “ဘဝအရေး စိတ်အေးရလေအောင်” တရားဒေသနာတော်။

ဘုန်းကြီးတို့ ဒီကနေ့ ဘဝအရေး စိတ်အေးရလေ အောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးခွန်းထုတ်ကြည့်။ လူတိုင်း လူတိုင်းဟာ ဘဝရထားလို့ ဘဝအရေးမှာ စိတ်အေး ကြရပြီလား? ဘဝအရေး စိတ်အေးဖို့ ဘာတွေလိုအပ် သလဲ? ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ က

ဟောကြားထားတဲ့ တရားဓမ္မတွေရှိတယ်။ ဘဝတစ်ခု ရှိထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘဝအရေး စိတ်အေးဖို့ ဘာ လုပ်ရမလဲဆိုတာ မှန်ကန်တဲ့နည်းလမ်းကို ချမှတ်ပြီး တော့ ဟောပြောထားတာရှိတယ်။

သို့သော် လောကမှာရှိတဲ့ လူသားတွေကတော့ ဘဝအရေးစိတ်အေးဖို့ဆိုတာ တခြားနည်းနဲ့ပဲ တွေးပြီး တော့ လုပ်ဆောင်ထားလေ့ရှိကြတယ်။ စီးပွားဥစ္စာတွေ ပြည့်စုံတယ်၊ နေစရာထိုင်စရာတွေ အကုန်ပြည့်စုံတယ်၊ လိုလေသေးမရှိအောင် ပြည့်စုံတဲ့ဘဝတစ်ခု ရရှိထားပြီ ဆိုရင် လူတွေကပြောကြတယ်။ ဘဝအရေးတော့ စိတ် အေးရပြီတဲ့၊ တကယ်ကော စိတ်အေးရတာ ဟုတ်ရဲ့ လား။

မရှိတဲ့လူကလည်း စိတ်မအေးရဘူး၊ ရှိတဲ့လူက လည်း စိတ်မအေးရဘူး။ ဒါဖြင့် စိတ်အေးရတယ် စိတ် မအေးရဘူးဆိုတာ ရှိမရှိနဲ့ သက်ဆိုင်ရဲ့လား၊ မသက် ဆိုင်ဘူး၊ ပိုက်ဆံချမ်းသာတဲ့လူကလည်း စိတ်အေးရတာ

ဘုရားက “သံယုတ္တနိကာယ် အာဠဝကသုတ္တန်” မှာ ဟောထားတာရှိတယ်။

အာဠဝက သုတ္တန်

အာဠဝက ဆိုတာ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်းပဲ၊ ယက္ခလို့ခေါ်တဲ့ အင်မတန်ကြမ်းတမ်းတဲ့ ဘီလူးကြီး တစ်ကောင်။ သို့သော် ဒီကနေ့ အာဠဝကဟာ ထိုကဲ့သို့ ကြမ်းတမ်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်တော့ဘူး။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ တရားဓမ္မကို နာယူပြီးတဲ့အခါမှာ အင်မတန်မှ လိမ္မာ ယဉ်ကျေးတဲ့ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သွားပြီ။ ပယောဂ ဆရာတွေက အာဠဝကမှော်သွင်းတယ် ဆိုပြီးတော့ ကြမ်းပြနေကြတုန်းပဲ ရှိသေးတယ်။

တကယ်တော့ စာလာပေလာ အာဠဝကဆိုရင် ကြမ်းစရာရှိပါဦးမလား။ သောတာပန် ဖြစ်သွားရင် တော့ အာဠဝကဟာ ကြမ်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်တော့ဘူး၊ အင်မတန် လိမ္မာယဉ်ကျေးသွားပြီ၊ သူက ဘာပြောခဲ့ တုန်းဆိုရင်-

မဟုတ်ဘူး၊ ဆင်းရဲတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း စိတ်အေးရတာ မဟုတ်ဘူး။

ဘဝသံသရာခရီးကို လျှောက်တဲ့အခါမှာ ဒီဘဝ နောင်ဘဝဆိုတာ ယုံသည်ဖြစ်စေ၊ မယုံသည်ဖြစ်စေ လူတွေဟာ မိမိတို့ ဒီဘဝမှာရှိနေကြတယ်၊ ဒါကိုတော့ လူတိုင်းလက်ခံကြတယ်။ နောင်ဘဝ ရှိတယ် မရှိဘူး ဆိုတာကိုတော့ လူတိုင်း လက်မခံဘူးပေါ့။ သို့သော် လည်း ဒီ ဘဝအရေးစိတ်အေးရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကော ရှိရဲ့လား ဆိုလို့ရှိရင် မရှိနိုင်ဘူးပေါ့။ လုံးဝစိတ်အေးရပြီ လို့ ပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က တကယ်ကော စိတ်အေးရတာ ဟုတ်ရဲ့လား၊ မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် လူတွေကတော့ ပြောကြတယ်၊ ဘဝအရေး စိတ်အေးရပြီတဲ့။

မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ဟော ပြောချက်က လောကလူသားတွေရဲ့အမြင်နဲ့ တလွဲစီပဲ ဖြစ်တာများတယ်။ ဘဝအရေး စိတ်အေးဖို့ ဆိုတဲ့ အကြောင်းအခြင်းအရာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မြတ်စွာ

“သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ၊
ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ၊
နမဿမာနော သမ္ပုဒ္ဓံ၊
ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ”

“တစ်ရွာကနေ တစ်ရွာ၊ တစ်နယ်ကနေ တစ်နယ်၊ တစ်မြို့ကနေ တစ်မြို့ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တရားဓမ္မကို လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးပြီး သွားလာပါမယ်” လို့ပြောတာ။ ဘယ်လောက်ယဉ်ကျေးလဲဆိုတာ သိသာတယ်။ ဟိုရွာ ဟိုမြို့ ဟိုနယ် ဒီနယ် လျှောက်ပြီးသွားတဲ့အခါမှာ ဘုရား ကိုသာလျှင် ဦးထိပ်ထားပြီးတော့ သူ သွားပါမယ်လို့ ပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်နေပြီ။ အင်မတန် လိမ္မာ ယဉ်ကျေးသွားပြီ။ သို့သော် တစ်ချိန်တုန်းကတော့ အင်မတန်မှ ကြမ်းတမ်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဟုတ်တယ်။ စိတ်ကြမ်းကိုယ်ကြမ်း၊ အင်မတန်မှ ကြမ်းတမ်းပေမယ့် လို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ တရားဓမ္မတွေကို နာလိုက်ရတဲ့အခါ မှာ အလွန်ကို သိမ်မွေ့ယဉ်ကျေးသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်သွားတယ်။

အနှစ်သာရ

အောင်ခြင်းရှစ်ပါးထဲမှာ တွေ့ကြလိမ့်မယ်ပေါ့။ အာဠာကဘီလူးချွတ်ခန်း ဆိုတာ။ ဒီ အာဠာကကို မြတ်စွာဘုရားက အနိုင်ရလိုက်တာလေးကိုသာ ပြောကြတယ်။ ထို အာဠာက ကမေးလို့ မြတ်စွာဘုရားက ပြောခဲ့တဲ့ တကယ့်အနှစ်သာရပိုင်းကို အသိနည်းနေကြသေးတယ်။ ဒီကနေ့ အနှစ်သာရပိုင်းကို ကြည့်ကြရအောင်။ ထို အနှစ်သာရပိုင်းကသာလျှင် မိမိတို့အဖို့ တန်ဖိုးရှိတယ်လို့ မှတ်ထားရမယ်နော်။

တရားနာတဲ့အခါမှာ ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်က အဓိကမဟုတ်ဘူး။ တရားဓမ္မမှာလာတဲ့ လိုက်နာကျင့်သုံးစရာ သင်ခန်းစာတွေရဖို့က အရေးကြီးဘူးလား။ ဘဝခရီးကို လျှောက်လှမ်းတဲ့အခါမှာ ဘယ်အရာတွေက အရေးကြီးသလဲဆိုတာ လူတိုင်းလူတိုင်း သိသင့်တာပေါ့။ အရေးမကြီးတာတွေကို အရေးကြီးတယ်လို့ ထင်နေမယ်ဆိုရင် နောက်ဆုံးအချိန်ရောက်တဲ့အခါမှာ ဒုက္ခမရောက်ပေဘူးလား။

နောက်တစ်ခုက ပဋိပတ်တဲ့။ လက်တွေ့ကျင့်သုံးရမယ်တဲ့။ ခေတ်စကားနဲ့ပြောရင် theoretical နဲ့ practical ပေါ့။ theory အနေနဲ့လည်း သိရမယ်။ လက်တွေ့လည်း ကျင့်သုံးနိုင်ရမယ်။ theory သာရှိပြီး လက်တွေ့ကျင့်သုံးလို့မရတဲ့ တရားဆိုလည်း သိပ်တန်ဖိုးရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် အသိဉာဏ်တစ်ခုဟာ လက်တွေ့အသုံးချရတဲ့ အသိဉာဏ်မျိုးဖြစ်ဖို့လိုတယ်။ ဒါကို apply လုပ်တယ်လို့ ပြောကြတာပေါ့။ လက်တွေ့အသုံးချတဲ့ပညာဟာ အင်မတန်မှ တန်ဖိုးရှိတယ်။

အာဠာကသုတ္တန်ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

အာဠာကသုတ္တန် ဖြစ်ပေါ်လာပုံဇာတ်ကြောင်းကို တိုတိုလေးပြောရအောင်။ အာဠာကဇာတ်ကြောင်းက အားလုံးသိနေကြတယ်။ တစ်ခါတုန်းက အာဠာဝိပြည်နားမှာ အာဠာကဘီလူးကြီး နေထိုင်ရာ ဘုံဗိမာန်ရှိတယ်။ အဲဒီဘုံဗိမာန်ကြီးက ဘယ်နားရှိလဲဆိုတော့ အာဠာဝိပြည်နဲ့ မလှမ်းမကမ်း တောစပ်ဝမှာ ညောင်ပင်

ဒါကြောင့်မို့ အရေးမကြီးတာကို အရေးကြီးတယ်လို့ မထင်မှားရလေအောင်၊ အရေးကြီးတာကိုလည်း အရေးမကြီးဘူးလို့ မထင်မှားရလေအောင် အရေးကြီးတာကို အရေးကြီးတယ်လို့ သိရမယ်။ အရေးမကြီးတာကို အရေးမကြီးဘူးလို့ အမှန်အတိုင်းသိရမယ်။

နာယူရုံပြင်မပြီး

ထိုကဲ့သို့ အမှန်အတိုင်းသိဖို့အတွက် တရားဓမ္မနာယူရတယ်။ တရားက နာရုံသက်သက်နဲ့ အကျိုးရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ ဆေးနဲ့အလားတူတယ်။ ဆေးဆိုတာက သောက်မှ ရောဂါပျောက်တယ်။ ထို့အတူပဲ မြတ်စွာဘုရား တရားတော်ဟာ နာရုံနာထားပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မပြုဘူးဆိုရင် အကျိုးတရားကို အပြည့်အဝ ဖြစ်ထွန်းစေမှာမဟုတ်ဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက လုပ်ငန်းနှစ်ခု အမြဲတမ်းဟောခဲ့တယ်။ နံပါတ်(၁)က ပရိယတ် တဲ့။ သင်ရမယ်တဲ့။ အခုနားထောင်တာဟာ သင်တာပဲ။

ကြီးတစ်ပင်ရှိတယ်။ အဲဒီ ညောင်ပင်ကြီးအောက်မှာ ရှိတယ်လို့ပြောတယ်။

သူ့ရဲ့ဘုံဗိမာန်က မြင်ရလားဆိုတော့ မမြင်ရဘူး။ လောကမှာ လူတွေပြောကြတယ်။ သစ်ပင်တွေမှာ ရုက္ခစိုးရှိတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ ထို ရုက္ခစိုးနေတဲ့ ဗိမာန်ကို မြင်ရလားလို့ဆို မမြင်ရဘူး။ လူတွေကတော့ ရုက္ခစိုးက သစ်ပင်ခွကြားမှာ တက်ထိုင်နေတယ်လို့ ထင်ကောင်းထင်တယ်။ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ထိုင်ကြည့်ပါလား၊ ဘယ်နှစ်ရက် ထိုင်နိုင်မှာတုန်း။ သစ်ပင်ခွကြား မထိုင်နိုင်ဘူး မဟုတ်လား။ တကယ်တော့လည်း ရုက္ခစိုးဆိုတာ သစ်ပင်မှာနေတာ မဟုတ်ဘူး။ သစ်ပင်နဲ့ ဆက်စပ်ပြီး သူ့ရဲ့ဘုံဗိမာန်ရှိတယ်။

အဲဒီဘုံဗိမာန်က သာဓဋ္ဌ ဗိမာန်နဲ့ ရုက္ခဋ္ဌ ဗိမာန်လို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ သာဓဋ္ဌ ဗိမာန်ဆိုတာက သစ်ကိုင်းနဲ့ ဆက်ပြီးတော့ ဘုံဗိမာန်က တည်နေတယ်။ အဲဒီ သစ်ကိုင်းတွေ ခုတ်လိုက်လို့ရှိရင် သူ့ရဲ့အဆောက်အအုံ ပြိုကျသွားတယ်။ ဒါကတစ်ခု။

တချို့ ရုက္ခစိုးတွေရဲ့ ဘုံဗိမာန်ကျတော့ ရုက္ခဌ လို့ခေါ်တယ်။ သစ်ပင်ငုတ်တိုကြီးရှိနေလည်း သူ့ဗိမာန် မပျက်ဘူး။ အဲဒါကြောင့်မို့ လူတွေကတော့ နတ်နေကိုင် ဆိုပြီးတော့ ချန်ချန်ထားကြတယ်လေ။ အဲဒါ နတ်ဗိမာန် မပြိုအောင်လို့ သစ်ခက်ကလေးကို ချန်ပြီးတော့ ခုတ် ကြတယ်။ သာဓဌ ဗိမာန်မျိုးကိုပြောတာ။ သာဓဌမှာ ‘သာခ’ ဆိုတာ သစ်ခက်၊ ‘ဌ’ ဆိုတာ တည်နေတာ။ သစ်ခက်ပေါ်မှာ တည်ရှိနေတဲ့ ဘုံဗိမာန်လို့ပြောတာ။ အဲဒီတော့ သစ်ခက်တွေကုန်အောင် ခုတ်လိုက်လို့ရှိရင် တော့ ဘုံဗိမာန်ကြီး ပြိုကျသွားပြီလို့သာ မှတ်ပေရော။ အဲဒီမှာ ရုက္ခစိုးက နေစရာမရှိတော့ဘူး။ လူတွေက မြင်ရလားဆိုတော့ မမြင်ရဘူး။

လောကမှာ လူတွေမမြင်နိုင်တဲ့အရာတွေ အများ ကြီးရှိတယ်။ ရှိတော့ရှိတယ် မမြင်ရဘူး။ မျက်စိနဲ့မြင်လို့ ရတာ တစ်ခုတည်းပဲရှိတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ရူပါရုံ လို့ဆိုတဲ့ အဆင်းတစ်ခုတည်းပဲမြင်ရမယ်။ ဒါဖြင့် ပုံပန်း သဏ္ဌာန်တွေကော မမြင်ရဘူးလားဆိုတော့ သဏ္ဌာန်

ရူပလို့ခေါ်သောအရာသည် မျက်စိနဲ့ မြင်လို့ရတဲ့ အရာကိုပြောတာ။ သို့သော် မျက်စိနဲ့မြင်ပြီးတော့ စိတ်ကူးလို့ရတဲ့ အရာတွေကိုလည်း ထည့်သွင်းပြော တယ်လို့မှတ်ပါ။ မျက်စိနဲ့မြင်လို့ရတဲ့အရာကို နားနဲ့ ကြားရရဲ့လား၊ မကြားရဘူးနော်။ သူ့ဟာနဲ့သူ တစ်ခုစီ၊ အဲဒီတော့ လူတွေရဲ့မျက်စိနဲ့ မြင်လို့မရတဲ့အရာတွေ ဟာ လောကမှာ မြောက်များစွာရှိတယ်။

နတ်တို့၏ ဘုံဗိမာန်ကို လူတွေက မမြင်ကြရဘူး တဲ့။ အဲဒီ သာဓဌဗိမာန်ဆိုတာ သစ်ခက်ပေါ်တည်နေ သော ဗိမာန်၊ ထိုသစ်ခက်ကို ကုန်အောင်ခုတ်လိုက် ရင် ထိုရုက္ခစိုး၏ ဘုံဗိမာန် ပျက်စီးသွားပြီး ရုက္ခဌဗိမာန် ကတော့ သစ်ပင် သစ်ငုတ် ကျန်နေသေးသမျှ ကာလ ပတ်လုံး သူ့ဗိမာန် မပျက်စီးဘူးတဲ့၊ ဒီလိုပြောတာ။ လူတွေလဲ ဘာထူးတုန်း။ အိမ်ဆောက်ထားတဲ့နေရာ မြေပြိုကျသွားရင် အိမ်တွေ မပျက်စီးဘူးလား၊ အဲဒီ သဘောပါပဲ။ အဲတော့ လူတွေက မြေပြီးပေါ်မှာ အိမ် ဆောက်ပြီးနေတာ။

က စဉ်းစားပြီးယူတာ။ မြင်တာက အဆင်း။ ကျန်တဲ့ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်က စိတ်ကူးပြီးပုံဖော်ထားတာ။ ဒါကြောင့် မျက်စိကမြင်ရတယ်ဆိုတဲ့ ရူပါရုံကို အဆင်းလို့ ဒီလို မြန်မာပြန်လေ့ရှိတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့ သီဟိုဠ်မှာနေတုန်းက ဒကာကြီး တစ်ယောက်က မေးဘူးတယ်။ မျက်စိနဲ့မြင်ရတာ colour လား? form လား? လို့ သူကမေးတယ်။ စာပေ ကျမ်းဂန်အရ ပြောမယ်ဆိုရင် colour ကိုလည်းမြင်ရ တယ်၊ form ကိုလည်း မြင်ရတယ်လို့ ပြောရမယ်။ သို့သော် colour ကို မြင်ရတာ အဓိက၊ colour လို့ ပြောပြန်လို့ရှိရင်လည်း colour မဲ့တာတွေ ရှိနေတော့ တစ်မျိုးပြောရပြန်တယ်။ အဲဒါကြောင့် မျက်စိနဲ့မြင်ရတဲ့ ဟာကို visible object လို့ပြန်တယ်။ မျက်စိနဲ့မြင်ရတဲ့ အဆင်းလို့ ဒီလိုပဲ ပြန်ရတယ်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် မှာတော့ မျက်စိနဲ့မြင်ပြီး သိရတဲ့ ပုံပန်းသဏ္ဌာန်တွေ ကိုပါထည့်ပြီး မြတ်စွာဘုရားက အဆင်းလို့ဟောတာ။

ရုက္ခစိုးဆိုတာလည်း သစ်ပင်ပေါ်မှာ သူ့ရဲ့ဗိမာန် ပေါ်နေတာ။ သူတို့ကျတော့ ကိုယ်တိုင်လုပ်လို့ရတဲ့ အရာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ဘဝက ကံပေါ်မှာမှီတည်ပြီး နေရတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ နတ်တို့ရဲ့ဘဝကို ကံ၏အကျိုး ကို မှီပြီး အသက်မွေးရတဲ့ ကမ္မဖလူပဇိဝီ၊ လူတွေနဲ့ အသက်မွေးပုံချင်း မတူဘူးတဲ့။ လူတွေကျတော့ ဥဌာန ဖလူပဇိဝီ လုံ့လဝီရိယပေါ် မှီတည်ပြီး အသက်မွေးရ တယ်တဲ့။ ကြိုးစားရင် ကြိုးစားသလောက်ရတယ်။ ကံ တော့ ပါတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကံကို ထိုင်စောင့်ပြီးနေလို့ လူ့ဘဝမှာ မရဘူး။ လုံ့လဝီရိယ ကူရတယ်။ နတ်ဘုံ နတ်ဘဝကျတော့ အဲလိုမဟုတ်ဘူး။ အားလုံးဟာ ကံ ပေးတဲ့အတိုင်း ထင်ရှားနေတယ်။ ကံကုန်ရင်တော့ ဘာမှရှိမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီလို ဆိုလိုတာနော်။

အဲဒီ အာဠဝကဘိလူးကြီးရဲ့ ညောင်ပင်အောက် က ဗိမာန်ကြီးကို တောထဲသွားလာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အဲဒီ ညောင်ပင်ကြီးအောက် ဝင်နားနေကြပေမယ့် မြင်ရတာမဟုတ်ဘူး။ သို့သော် ဗိမာန်ကြီးက ရှိတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက တစ်ရက်တော့ အဲဒီ ဗိမာန်ကြီး ထဲမှာ သွားပြီးသီတင်းသုံးတယ်။ အာဠဝကဘီလူးကြီး က အစည်းအဝေးသွားနေတယ်။ သူလည်းပြန်ရောက် ရော ဘုရားကိုမြင်တော့ အလွန်စိတ်ဆိုးတယ်။ သူက ဘုရားကို မကြည်ညိုဘူးလေ။ သူတို့စရိုက်နဲ့ ဘုရား ဟောတဲ့တရားက မကိုက်ဘူး။ မကိုက်သည့်အတွက် ကြောင့် စိတ်တအားဆိုးတယ်။ စိတ်ဆိုးပြီး မြတ်စွာ ဘုရားကို ဒုက္ခအမျိုးမျိုးပေးတယ်ပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားကို သူ့ဗိမာန်ထဲက ထွက်ခွာအောင် သူအစွမ်းကုန်လုပ်တယ်။ မရဘူး။ နောက်ဆုံးကျတော့ သူ ဘာလုပ်တုန်းဆိုရင် “အရှင်ဂေါတမ၊ သူများခွင့်မပြု တဲ့ အဆောက်အအုံထဲ ဘာဖြစ်လို့ဝင်သလဲ၊ အခုပဲ ထွက်သွားလိုက်ပါ” လို့ဆိုတယ်။ အဲတော့ မြတ်စွာဘုရား က “မင်း ထွက်စေချင် ထွက်တာပေါ့” ဆိုပြီး ချက်ချင်း ထပြီး ထွက်သွားလိုက်တယ်တဲ့။ သူက အဲဒီတော့ စဉ်းစားတယ်။ “ဪ ဒီလိုတော့ လွယ်သားပဲ၊ ငါ တစ်ညလုံးမောင်းထုတ်တာ မရဘူးပေါ့၊ ခု ထွက်သွား

လိုက်ပါဆိုတော့ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ထွက်သွားသားပဲ၊ တကယ်ပဲ သူ ငါပြောတာ လိုက်နာတာ ဟုတ်မဟုတ် စမ်းကြည့်ဦးမယ်” ဆိုပြီး “ကိုယ်တော် ပြန်ဝင်ခဲ့ဦး” ဆိုတော့ “အေး၊ မင်းဝင်စေချင်ရင်လည်း ဝင်တာပေါ့” လို့ဆိုပြီး ပြန်ဝင်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ထွက်လိုက်ဦး ဆို ထွက်လိုက်၊ ဝင်လိုက်ဦးဆို ဝင်လိုက် သုံးခါလောက် ရှိအောင် သူကခိုင်းတယ်။

ဒါဖြင့် ဒီဘီလူးခိုင်းတာ ဘာဖြစ်လို့ ဘုရားက လိုက်ပြီးတော့ လုပ်နေတာတုန်းဆိုတော့ သူ့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို မြတ်စွာဘုရားက ကုစားနေတာ။ အလကားလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး။ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိနဲ့ လုပ်တာ။ စိတ်ဆိုးနေတဲ့လူတစ်ယောက်ကို ပိုစိတ်ဆိုး အောင်လုပ်ရင် ပိုပြီးစိတ်မဆိုးပေဘူးလား။ အေး၊ သူ ကျေနပ်အောင် လုပ်ပြလိုက်တဲ့အခါမှာ သူကကျေနပ် သွားတယ်။

ကြည့်လေ၊ ကလေးလေးတွေက တစ်ခုခုနဲ့ ခိုက်မိ သွားလို့ ချောတဲ့အခါမှာ လူကြီးတွေက လုပ်တယ်

မဟုတ်လား။ ဥပမာ ကုလားထိုင်နဲ့တိုက်မိလို့ ကလေး လေးက နာသွားလို့ငိုတယ်ဆိုရင် လူကြီးက ကုလားထိုင် ကို “ကဲ တိုက်ဦးဟယ်၊ တိုက်ဦးဟယ်” လို့ ရိုက်လိုက် တဲ့အခါ ကလေးလေးက ကျေနပ်သွားတယ် မဟုတ် လား။ ကလေးမှာ တကယ်နာတာ ပျောက်ပါ့မလား။ မပျောက်ဘူး။ ဘာလုပ်တာတုန်း၊ စိတ်ကိုကုစားတာ။

အခုလဲ အာဠဝက ဘီလူးကြီးရဲ့ ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်နေတဲ့စိတ်လေး ပျော့ပြောင်းသွားအောင်လို့ ဘုရားက သူခိုင်းတာတွေလုပ်လိုက်တယ်။ နောက်ဆုံး တတိယအကြိမ်ခိုင်းပြီးတော့ စတုတ္ထအကြိမ်ရောက်တဲ့ အခါကျ ဘီလူးကြီးက အင်း၊ ဒီတစ်ခါထွက်ရင် ငါ့ ခြေထောက်နှစ်ချောင်းကို ကိုင်ပြီးတော့ ပစ်လိုက်မယ်။ သူ့စိတ်ထဲမှာ အဲလို စိတ်ကူးမိတယ်။ အဲလို စိတ်ကူး ပြီးတော့ “ကိုယ်တော် ဗိမာန်ထဲက ထွက်သွားပါ” ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက “ငါမထွက်နိုင်ဘူး၊ မင်း လုပ်ချင်တာလုပ်” တဲ့။ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုပြောတုန်း ဆိုလို့

ရှိရင် မြတ်စွာဘုရားကသိတယ်၊ ဒီကောင် မကောင်းတဲ့ အကြံ ကြံထားတာ၊ လိုက်လုပ်လို့ မဖြစ်တော့ဘူး။

ဒီအချိန်မှာ အာဠဝကစိတ်ထဲမှာ ဘာပေါ်လာ တုန်းဆိုတော့ ဒီရဟန်းဂေါတမ သိပ်တန်ခိုးကြီးတယ်။ စိတ်သဘောထားကျတော့လဲ နူးညံ့သားပဲ၊ ငါ့စိတ် အကြံတွေလဲ သူအကုန်သိတယ်၊ ဒီတစ်ခါ ထွက်ရင် တော့ ငါက ခြေထောက်နှစ်ချောင်းကိုင်ပြီး ပစ်မယ်လို့ စိတ်ကူးနေတယ်။ သူ အဲဒါလဲသိတယ်၊ အဲတော့ ဒီ ပုဂ္ဂိုလ် ငါ့ဆီရောက်လာတာ အလဟဿတော့ မဖြစ် သင့်ဘူး၊ ဓမ္မနဲ့ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းတွေ၊ ဘဝနဲ့ ပတ်သက်တဲ့မေးခွန်းတွေ မေးဦးမယ်။ သူသိချင်နေ တာလဲရှိတယ်၊ မေးခွန်းပေါင်းက (၁၃)ခုဖြစ်တယ်။

ဒီမေးခွန်းတွေ ဘယ်ကနေရတုန်းဆိုတော့ သူ့ မိဘတွေ အဆက်ဆက်က မေးခွန်းနဲ့အဖြေ သူ့ကို သင်ပေးတာ။ အဲဒီမေးခွန်းနဲ့အဖြေက သူတို့ tradi- tion လို့ ပြောပါတယ်။ ဘိုးဘွားမိဘ လက်ထက် ကတည်းက ဒီမေးခွန်းနဲ့အဖြေကို မှတ်ထားတာ။ သူ့

လက်ထက်ရောက်တဲ့အခါကျတော့ အမေးတွေပဲကျန် ပြီးတော့ အဖြေတွေပျောက်နေတယ်။ ဒီအဖြေတွေ သိချင်တယ်၊ အထိန်းအသိမ်းမတတ်ရင် ဒီလိုပဲပျောက် တယ် မဟုတ်လား။ ငယ်ငယ်တုန်းက အမေ အဖေ တွေက သင်ထားတဲ့စာတွေ ကြီးတော့ တချို့က ပျောက် သွားတတ်တယ်။ အာဠဝက ဘီလူးကြီးကလည်း ဒီ အတိုင်းပဲ။ အမေအဖေတွေက ဘဝအရေးနဲ့ပတ်သက် တဲ့ မေးခွန်းနဲ့အဖြေတွေကို သင်ပေးထားတာ။ သင်ပေး ထားတာတွေ ပျောက်သွားတဲ့အခါကျတော့ သူ့ခေါင်း ထဲမှာ အမေးလေးတွေပဲ ကျန်တော့တယ်။ အဖြေတွေ မရှိတော့ဘူး။

ဒါဖြင့် ဒီမေးခွန်းနဲ့အဖြေတွေက ဘယ်က ရတာ တုန်းဆိုတော့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားအရင် ပွင့်သွား တဲ့ ကဿပ မြတ်စွာဘုရား ဟောခဲ့တာ။ ကဿပ မြတ်စွာဘုရားဟောခဲ့တဲ့ မေးခွန်းနဲ့အဖြေလေးတွေကို သူ့ဘိုးဘွားမိဘက အစဉ်အဆက် မှတ်သားလာခဲ့ပြီး တော့ သူ့ထိအောင် ရောက်လာတာ။ ဒါပေမယ့် သူ့

အမြင်နဲ့ ကိုက်ချင်မှကိုက်မယ်။ သို့သော် တကယ် တန်ဖိုးရှိတဲ့ အဖြေတွေတဲ့။

သူ မေးခွန်း မေးချင်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားက “အေး၊ မေးချင်တယ် ဆို မေးပါ။ ဘယ်ခါမဆို မေးနိုင်တယ်” လို့ ခွင့်ပြုလိုက် တဲ့အခါ သူ မေးခွန်း(၁)ကိုကို စ၊မေးတယ်။

အကောင်းဆုံးဥစ္စာ

နံပါတ်(၁)မေးခွန်းက လောကမှာ အကောင်းဆုံး ဥစ္စာက ဘာလဲ? ဒီမေးခွန်းကိုမေးတယ်။

လောကမှာ အကောင်းဆုံးဥစ္စာ ဘာလဲလို့မေးရင် လူတွေက ဘာပြောကြမလဲဆိုရင် - စိန်ရွှေရတနာတွေ ရဲ့ တန်ဖိုး သိတဲ့လူဆိုရင် လောကမှာ စိန်က အကောင်း ဆုံးလို့ ရွှေက အကောင်းဆုံးလို့ မပြောကြပေဘူးလား၊ ပတ္တမြားက အကောင်းဆုံးလို့ ဒီလိုပဲပြောကြမှာပဲ။ လောကမှာ အကောင်းဆုံးပစ္စည်းဥစ္စာဆိုတာ ဘာလဲ တဲ့။ ဒီမေးခွန်း လူတွေကိုမေးလိုက်မယ်ဆိုရင် အဖြေ

လက်ထက်ကျတော့ အဖြေတွေ ပျောက်သွားတယ်။ အဖြေတွေ မေ့ကုန်တယ်။ အဲဒီတော့ သူ့စိတ်ထဲမှာ သိချင်တယ်၊ သိပ်သိချင်လို့ သူ့ဗိမာန်ပေါ်က ကျော်ဖြတ်သွားတဲ့ ဈာန်ရ ရသေ့တွေကို သူ့တန်ခိုးနဲ့ သူ့ဗိမာန်ပေါ် ဆင်းလာအောင်လုပ်ပြီး မေးခွန်းတွေ မေးတာပဲ။ မဖြေနိုင်ဘူးဆိုရင် နှိပ်စက်ပြီး လွှတ်လိုက် တယ်။ ဒါ သူလုပ်နေကြ၊ သူလိုချင်တဲ့ မေးခွန်းရဲ့အဖြေ ကို မရဘူးဆိုရင် သူ့စိတ်ဆိုးတယ်။ မဖြေနိုင်ကောင်း လားဆိုပြီး အဲဒီ ရသေ့တွေကို နှိပ်စက်ပြီး လွှတ်လေ့ ရှိတယ်။

အခု မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တွေ့တဲ့အခါလည်း ဒီ မေးခွန်းတွေမေးဖို့ သူ့စိတ်ကူးရတယ်။ အဲဒီမေးခွန်း တွေက ဘဝအရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းတွေချည်း ပဲ။ အင်မတန် ကြမ်းတမ်းတဲ့ ဘီလူးကြီးတစ်ကောင်က မေးတဲ့မေးခွန်းတွေဟာ ဘဝနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘယ် လောက် တန်ဖိုးရှိသလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်။ ဒီ မေးခွန်းနဲ့ အဖြေတွေဟာ လောကလူသားတွေရဲ့

အမျိုးမျိုးထွက်မှာ။ တိုက်လိုချင်တဲ့လူက တိုက်ပေါ့၊ ရွှေ လိုချင်တဲ့လူက ရွှေလိုပြောမှာပဲ။ ကားလိုချင်တဲ့လူက ကားလိုပြောမှာပဲ။ ဟုတ်ရဲ့လား၊ အဖြေတွေအမျိုးမျိုး မထွက်နိုင်ဘူးလား၊ ထွက်နိုင်တယ်။

အကောင်းဆုံးပစ္စည်းဥစ္စာက ဘာလဲဆိုတဲ့မေးခွန်း ကို မြတ်စွာဘုရား ဖြေလိုက်တာက လောကလူတွေ မတွေးမိတဲ့ အဖြေမျိုးပဲ။

မြတ်စွာဘုရားက “သဒ္ဓါတရားဟာ အကောင်းဆုံး ဥစ္စာ” တဲ့။ ကဲ ကြည့်။ ဒီအဖြေရဲ့ လေးနက်မှုက ဘယ် လောက်ထိအောင် သွားလဲဆိုရင်။

ဆိုပါစို့၊ စိန်ရဲ့တန်ဖိုးကို ကြည့်ရအောင်။ စိန်ဟာ တန်ဖိုးရှိတယ်၊ မှန်တယ်နော်။ အင်မတန်တန်ဖိုးရှိတယ်၊ ရွှေဟာလည်း အင်မတန်တန်ဖိုးရှိတယ်၊ အားလုံးသိကြ တဲ့အတိုင်း ပတ္တမြားတွေလဲ အင်မတန်မှ တန်ဖိုးရှိတယ်၊ အခြား ပစ္စည်းဥစ္စာတွေလဲ တန်ဖိုးရှိတယ်။ သို့သော် လည်း အဲဒီ တန်ဖိုးရှိတဲ့ ရတနာပစ္စည်းတွေဟာ ရန်သူ မျိုး (၅)ပါးနှင့် ပျက်နိုင်သလား? မပျက်နိုင်ဘူးလား?

ဆိုပါစို့၊ စိန်ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်းပဲ စိန်လိုချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့တွေ့ပြီး ကိုယ့်ဆီက လူယက်ပြီး ယူမသွားဘူးလား။ နောက်ဆုံး ကိုယ်ကနေပြီးတော့ ဘဝတစ်ခုပြောင်းသွားရင် ကိုယ်ပိုင်တဲ့စိန် မထားခဲ့ရဘူးလား၊ ထားခဲ့ရတယ်။ ဒီပစ္စည်းတွေရဲ့ တန်ဖိုးဟာ အချိန်ကာလပိုင်းနဲ့ပဲ ကြည့်မယ်ဆို အလွန်တိုတောင်းတယ်။ အလွန်လဲ အန္တရာယ်များတယ်။ သူတောင်းစားကို ဓားပြတိုက်ခံရတယ်လို့ မကြားဘူးပေါင်နော်။ ပိုက်ဆံရှိတဲ့လူမှ ဓားပြတိုက်ခံရတာ မဟုတ်လား။ ပိုက်ဆံရှိလာပြီဆိုရင် အန္တရာယ်ကို ဖိတ်ခေါ်နေတာပဲ။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာပြီး မကြောက်ရဘူးလား၊ ကြောက်ရတယ်။ ပစ္စည်းဥစ္စာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာအတွက် အင်မတန်မှ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ပြီး နေကြရတယ်၊ ဒါလက်တွေ့ပဲ။

မရှိတောင်းတ ရှိကြောင့်ကြတဲ့။ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို မရှိတဲ့လူက တောင်းတတယ်၊ ရှိတဲ့လူက ကြောင့်ကြတယ်။ ကြောင့်ကြတယ်ဆိုတာ ပူပန်နေရတာကို

ကျသွားတဲ့လူတွေရှိတယ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာက လူကို ဒုက္ခပေးသွားတာ။

လောကလူတွေကတော့ထင်တယ်၊ အေး-ရွှေတွေ ငွေတွေ ချမ်းသာလို့ရှိရင် ဒီပစ္စည်းဥစ္စာတွေဟာ ငါ့အတွက် ချမ်းသာသုခပေးလိမ့်မယ်လို့၊ ဒီလိုမထင်ကြဘူးလား။ သို့သော် ချမ်းသာချည်းပေးတာ ဟုတ်ရဲ့လား၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုပေးတာက ပိုများတယ်နော်။ ချမ်းသာကိုပေးတာက နည်းနည်းလေးရယ်။ စိန်လေးရှိလို့ စိန်လေးဝတ်ပြီး စိန်နားကပ်လေးပန်ပြီး ခေါင်းလေးယမ်းလိုက်လို့ ဝင်းကနဲ ဝင်းကနဲ ဆိုတာလေးက လူအထင်ကြီးတယ်၊ ဒီအရသာလေးတစ်ခုပဲ ခံလို့ရမယ်။ ကြောက်နေရတာကပိုတယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ အဲဒါကြောင့်မို့ ပစ္စည်းဥစ္စာကပေးတဲ့ ချမ်းသာသုခဆိုတာ အင်မတန်နည်းပြီး အင်မတန်တိုတောင်းတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့်မို့ အမြတ်ဆုံးဥစ္စာလို့ ခေါ်နိုင်ပါ့မလား၊ မခေါ်နိုင်ဘူး။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့အဖြေဟာ လောကလူသားတွေရဲ့ အဖြေနဲ့ မတူဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားက “သဒ္ဓိမ ဝိတ္တံ

ပြောတာ။ မီးခံသေတ္တာကြီးကို သော့လေးတခတ်ခတ်နဲ့၊ ဟိုအပ်လဲ စိတ်မချ၊ ဒီအပ်ရလဲ စိတ်မချနဲ့ ဒီလိုဖြစ်မနေဘူးလား။ အဲတော့ ဒီပစ္စည်းဥစ္စာက လူကို အကျိုးပြုနေတာလား၊ လူကို နှိပ်စက်နေတာလား။ တကယ်က နှိပ်စက်နေတာနော်။ အဲဒီတော့ နှိပ်စက်နေတဲ့ အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို အကောင်းဆုံးပစ္စည်းလို့ နာမည်တပ်လို့ ဖြစ်ပါ့မလား၊ မဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ အကောင်းဆုံးပစ္စည်းလို့ မခေါ်နိုင်ဘူး။

ပစ္စည်းဥစ္စာသည် လူကို နှိပ်စက်တတ်တယ်၊ ဖျက်ဆီးတတ်တယ်ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောထားတာရှိတယ် -

ဟနန္တိ ဘောဂါ ဒုဗ္ဗေခံ၊

နော စ ပါရဂဝေသိနော။

ပစ္စည်းဥစ္စာကို အကြောင်းပြုပြီး ဒီဘဝမှာ အလှအယက် အတိုက်အခိုက် သတ်ဖြတ်ခံရတဲ့လူတွေရှိတယ်၊ ဒီဘဝတင်မကဘူး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကြောင့် နောင်ဘဝမှာ ပြိတ္တာဘဝရောက်သွားတဲ့လူတွေ ရှိတယ်။ ငရဲ

ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ” တဲ့။ လောကမှာ လူတွေအဖို့ အကောင်းဆုံးဥစ္စာဆိုတာ သဒ္ဓါကိုပြောတာတဲ့။

သဒ္ဓါသည် အကောင်းဆုံးဥစ္စာ

ဒါဖြင့်ကောင်းပြီ၊ သဒ္ဓါကို အကောင်းဆုံးဥစ္စာလို့ ဘာဖြစ်လို့ပြောလဲ၊ လောကလူတွေဟာ သဒ္ဓါ တရားမရှိရင် ဒါန ကောင်းမှု လုပ်ပါ့မလား၊ သီလ ရော ဆောက်တည်ပါ့မလား၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ ရော အားထုတ်ပါ့မလား၊ မထုတ်ဘူး။ သဒ္ဓါလို့ဆိုတဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုလေး ယုံကြည်မှုလေးပေါ်မှာ အခြေခံပြီး လူတွေဟာ ဒါနကောင်းမှုလုပ်တယ်၊ ဒါနကောင်းမှုလုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘဝသံသရာမှာ ချမ်းသာသုခ ရကြတာ ချည်းပဲ။

လောကမှာ သူဌေးကြီးဖြစ်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ကြည့်- ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်လက်ထက် ကိုယ်ကြိုးစားလို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရလာတာ မရှိ မဟုတ်ဘူး၊ ရှိတယ်။ ဒါလည်း ကံပေးမှ ခိုင်မြဲတယ်၊ ဘဝမှာ အလွန်ချမ်းသာ

တဲ့ မိသားစုအိမ်ကို ရောက်လာဖို့ဆိုတာ ဘယ်သူက ပို့တာလဲ၊ ကံကပို့တာ၊ သဒ္ဓါတရား ရှိခဲ့သည့်အတွက် ကြောင့် သဒ္ဓါတရားက ပို့လိုက်တာလို့ ပြောလိုရတယ်။ ချမ်းသာတဲ့မိသားစုအိမ်မှာ လူလာဖြစ်ဖို့ရန်အတွက် သဒ္ဓါ ရှိခဲ့လို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု လုပ်ခဲ့သည့်အတွက် ကြောင့် သဒ္ဓါတရားက ပို့လိုက်တာ၊ သူ့မှာ ပိုင်ဆိုင်တာ ဘာတုန်းဆိုရင် သဒ္ဓါဆိုတဲ့ ဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်တယ်။

သဒ္ဓါဆိုတဲ့ဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်လို့ရှိရင် ဇောတိကလို သူဌေးကြီးမျိုးလည်း ဖြစ်တာပဲ၊ ဇောတိက ဘာကြောင့် သူဌေးဖြစ်တုန်း? သဒ္ဓါရှိခဲ့လို့၊ ဟိုတုန်းက ဇဋိလသူဌေးလည်း ဘာကြောင့်သူဌေးဖြစ်တုန်း? သဒ္ဓါ ရှိခဲ့လို့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ သဒ္ဓါကို အရင်းတည်ထားပြီးတော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေလုပ်ခဲ့လို့ ဇောတိက၊ ဇဋိလ၊ ပုဏ္ဏတို့ သူဌေးတွေဖြစ်လာကြရတာတဲ့။ ပုဏ္ဏသူဌေး ဆိုရင် ကြည့်- လှူတာကနည်းနည်း၊ ရလိုက်တာကအများကြီး၊ ထွန်ထားတဲ့ မြေကြီးခဲတွေ အကုန်ရွှေဖြစ်သွားတယ်။ ဘယ်သူကပေးတာတုန်း၊ သဒ္ဓါကပေးတာ။ ဒါကြောင့်

မို့ သဒ္ဓါကပေးတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာဆိုရင် ဖျက်ဆီးလို့ မရဘူး၊ အလွန်ခိုင်မာတယ်။ သဒ္ဓါ ရှိနေပြီဆိုရင် ဘဝသံသရာခရီးမှာ အမြဲ ပြည့်စုံလုံလောက်နေနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် သဒ္ဓါဆိုတဲ့ ဥစ္စာပါဖို့ လိုတယ်။ ကျန်တဲ့ဥစ္စာ အဓိကမဟုတ်ဘူး၊ သဒ္ဓါဆိုတဲ့ဥစ္စာကို သူခိုးဓားပြက လုယက်တိုက်ခိုက်လို့ မရဘူးတဲ့။

သံသရာခရီးသွားတဲ့အခါမှာ သဒ္ဓါဆိုတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပါသွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ လူဖြစ်ရင်လည်း အထက်တန်း၊ နတ်ဖြစ်ရင်လည်း အထက်တန်း၊ ဘယ်နေရာပဲဖြစ်ဖြစ် အထက်တန်းကျကျ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပြည့်ပြည့်ဝဝနဲ့ ဖြစ်ရတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သဒ္ဓါဆိုတဲ့ ဥစ္စာရှိရင် ခုနက စိန်ရှိဖို့လည်း မခဲယဉ်းတော့ဘူး၊ ရွှေရှိဖို့လည်း မခဲယဉ်းဘူး၊ တိုက်ရှိဖို့လည်း မခဲယဉ်းဘူး၊ ကားရှိဖို့လည်း မခဲယဉ်းဘူး။ အဓိကအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားက ဖြေတာ။ “သဒ္ဓိဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ” သဒ္ဓါဆိုတာ တကယ့်အကောင်းဆုံး ပစ္စည်းဥစ္စာ။

လောကမှာ ရသမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ လူ့သမိုင်းမှာ ချမ်းသာတဲ့လူမှန်သမျှ သဒ္ဓါတရား အရင်းခံတဲ့ ကံက အကျိုးပေးလို့ ရကြတာ၊ ချမ်းသာကြတာချည်းပဲ။ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှပြီဆိုရင် ဘာလုပ်လုပ် ပျက်စီးတတ်တယ်။ ကံရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှ အောင်မြင်တယ်၊ ဖြစ်ထွန်းတယ်။ လောကမှာကြိုးစားကြပေမယ့် လူတိုင်း ရော စီးပွားဖြစ်ရဲ့လား၊ မဖြစ်ဘူး။ မဖြစ်တာ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဒီ အခြေခံကွဲလွဲချက်တွေ ရှိနေလို့ပဲ။ အဲဒီအခြေခံ ကွဲလွဲချက်ကို ရည်ညွှန်းပြီး မြတ်စွာဘုရားက “သဒ္ဓိဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌံ - သဒ္ဓါတရား ဟာ အကောင်းဆုံးသော ဥစ္စာတစ်ခုပါ” တဲ့။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ တရားချစ်ခင် သူတော်စင် ပရိသတ်တို့ ဘဝအရေး စိတ်အေးရန်အတွက် ဘာပစ္စည်းစုကြမလဲ၊ သဒ္ဓါဆိုတဲ့ပစ္စည်းကို စုရမယ်။

သဒ္ဓါဟူသည်

ဒါဖြင့် သဒ္ဓါဆိုတာ ဘာလဲ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလုပ်ရန် စိတ်ဝင်စားနေတာ သဒ္ဓါ၊ ယုံကြည်တာ သက်သက် မဟုတ်ဘူး၊ ဘုရား တရား သံဃာကို ယုံကြည်တယ်၊ ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းတာဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်တယ်၊ အဲဒါလက်ခံပြီးတော့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ရန် စိတ်ဝင်စားနေတာကို သဒ္ဓါ လို့ ခေါ်တယ်။ သဒ္ဓါ ဆိုတာ စိတ်ဝင်စားတယ်၊ ယုံကြည်တယ်။

သဒ္ဓါတရား မိမိစိတ်ထဲမှာ ဖြစ်လာတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဘာလှူရင်ကောင်းမတုန်းလို့ စိတ်က လှူဖို့တုန်းဖို့ ကြံစည်လာတယ်။ သီလဆောက်တည်ဖို့၊ ဥပုသ်စောင့်ဖို့ စိတ်ကူးလာတယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ဖို့ စိတ်ကူးလာတယ်။ အဲဒီစိတ်ကူးလေး ဖြစ်လာရင် ကိုယ့်သန္တာန်မှာ သဒ္ဓါဖြစ်ပြီလို့ မှတ်ပေတော့နော်။ အဲဒီလိုစိတ်ကူး မရသေးရင် သဒ္ဓါတရားမရှိဘူးလို့ ပြောရမယ်။ လှူတာ တစ်ခုတည်းတင် မဟုတ်ဘူးနော်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု

မှာ စိတ်ဝင်စားလာတယ်။ အခုကြည့်လေ၊ တရားပွဲ သွားပြီး တရားနာဦးမှပဲ ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးလေးဟာ ဘယ်သူ့ကြောင့် ပေါ်လာတာတုန်း၊ သဒ္ဓါကြောင့် ပေါ်လာတာ။

သဒ္ဓါ ရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ (၁) တရားနာချင်တယ်၊ (၂) သူတော်သူမြတ်ကို ဆည်းကပ် ဖူးမြင်ချင်တယ်၊ (၃) လှူချင်တန်းချင်တယ်။ ဒါ သဒ္ဓါရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အမှတ်အသားလက္ခဏာ ၃-ချက်ပဲ။ တရားနာချင်တာ လည်း သဒ္ဓါကြောင့်၊ သူတော်သူမြတ်ကို ဆည်းကပ် ဖူးမြင်ချင်တာလည်း သဒ္ဓါကြောင့်၊ လှူချင်တန်းချင်တာ တစ်ခုတည်းကို သဒ္ဓါလိုခေါ်တာ မဟုတ်ဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ တာဝတိံသာနတ်ပြည်က နတ်တွေ ဟာ သေခါနီးဖြစ်တဲ့ သူတို့မိတ်ဆွေနတ်ကို မှာလိုက် ကြတယ်။ မင်း စိတ်ကူးမလွဲနဲ့၊ သုဂတိဘုံကို ရောက် အောင်သွား၊ အကောင်းဆုံးသောအရာကိုရအောင်ယူ၊ အဲဒီ အကောင်းဆုံးသောအရာကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံး မခံနဲ့။ ဒီစကားလေး ၃-ခွန်း မှာလိုက်ကြတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ တရားချစ်ခင် သူတော်စင်ပရိသတ် တို့၊ “ကိုယ့်ဘဝအရေး စိတ်အေးရအောင်” အကောင်း ဆုံး ပစ္စည်းဥစ္စာဖြစ်တဲ့ သဒ္ဓါတရားကို ပိုင်ဆိုင်အောင် လုပ်ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ သဒ္ဓါတရား ကိုယ့်သန္တာန်မှာ မပြည့်စုံသေးရင် ဘဝအရေးစိတ်အေးဖို့ ပြည့်စုံအောင် လုပ်ထားရမယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဘာလုပ်ရင် ချမ်းသာမလဲ?

နောက်မေးခွန်းတစ်ခုကို သူက ဆက်ပြီးတော့ မေးတယ်။ “ကိသု သုစိဏ္ဏော သုခမာဝဟတိ-ဘာလုပ် ရင် ချမ်းသာမလဲ” တဲ့။ လောကလူတွေက ဘာလုပ်ရင် ချမ်းသာမလဲလို့ မေးကြတဲ့အခါ မင်း အရောင်းအဝယ် လုပ်ပေါ့၊ ဥယျာဉ်စိုက်ပေါ့ကွာ၊ တချို့က နှစ်လုံးထိ ထိုးဖို့တောင် ပြောသေးတယ်၊ ချဲ့ထိုးဖို့လည်းပြောသေး တယ်။ ခုခေတ်အဖြေတွေက ဒီလိုမဟုတ်ဘူးလား။

လောကလူသားတွေရဲ့ အဖြေက အပေါ်ယံလေး ကြည့်ပြီးပြောတာ။ ဘာလုပ်ရင် ချမ်းသာမတုန်း။

(၁) ‘သုဂတိဘုံသွား’ ဆိုတာ လူ့ပြည်သွားလို့ ပြောတာ၊ (၂) ‘အကောင်းဆုံးသောအရာကို ရအောင် ယူ’ ဆိုတာ သဒ္ဓါတရားကိုပြောတာ၊ (၃) ‘အကောင်း ဆုံးသော အရာကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးမခံနဲ့’ ဆိုတာ သဒ္ဓါ တရား မပျက်စေနဲ့လို့ ပြောလိုက်တာ။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် သဒ္ဓါတရားရှိရင် နတ်ပြည် ရောက်ဖို့ရာ လုံလောက်သောကြောင့်ဖြစ်တယ်။ ဟော ဒီ သဒ္ဓါတရားရှိရင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုအားလုံးဟာ ဘာမှမခက်တော့ဘူး၊ ဒါကိုပြောတာနော်။

လောကမှာ အောင်မြင်မှု၊ ကြီးပွားမှု၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ တွေရမှုရဲ့ အခြေခံအကျဆုံး အကြောင်းတရားသည် သဒ္ဓါသာ ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ အဲဒါကြောင့် သဒ္ဓါကို အကောင်းဆုံးဥစ္စာလို့ ဟောတာဖြစ်တယ်။ ကျန်တဲ့ ကုသိုလ်တွေက သူ့ကိုအကြောင်းပြုပြီး ရလာတာ ဖြစ်သောကြောင့် သူ့လောက် အဓိကမကျဘူးတဲ့။ အာဠဝကကြီးမေးတဲ့ ဒီမေးခွန်းရဲ့အဖြေဟာ ဘဝ အရေးနဲ့ ပတ်သက်တာ။

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဖွင့်ကွာ၊ ဘာအရောင်းအဝယ်လုပ် ကွာ၊ ချဲ့ထိုးကွာ၊ ဒီလိုပဲ ပြောကြမှာ မဟုတ်လား။

မြတ်စွာဘုရားကတော့ ဘယ်လိုဖြေတုန်း “ဓမ္မော သုစိဏ္ဏော သုခမာဝဟတိ - ဓမ္မကို ကျင့်သုံးလို့ရှိရင် ချမ်းသာမယ်” တဲ့။ ဟောကြည့်၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဖြေနဲ့ လောကလူသားတွေရဲ့အတွေးနဲ့ ကိုက်ရဲ့လား၊ မကိုက်ဘူး။

ဓမ္မကို ကျင့်သုံးတယ်ဆိုတော့ ဓမ္မဆိုတာ ဘာလဲ မေးရင် အားလုံးသိပြီးသားဖြစ်လို့ အကျယ်မပြောဘူး၊ ကုသလကမ္မပထတရား ၁၀-ပါးကို ဓမ္မလို့ခေါ်တယ်။ ကာယသုစရိုက် ၃-ပါး၊ ဝစီသုစရိုက် ၄-ပါး၊ မနော သုစရိုက် ၃-ပါး၊ ပေါင်း ၁၀-ပါး။

မနောသုစရိုက်ကစပြီး ပြောရအောင်။ သူများ ပစ္စည်းကို ကိုယ့်ပစ္စည်းဖြစ်ချင်တဲ့ လောဘမျိုး မရှိရဘူး၊ ဒါကို အနဘိဇ္ဈာလို့ခေါ်တယ်။ အဘိဇ္ဈာဆိုတာ သူများ ပစ္စည်းကို မျက်မှန်းကျိုးခြင်းလို့ ရှေးက ဒီလိုပြောတယ်၊ သူများပစ္စည်းကို မျက်မှန်းကျိုးတယ်ဆိုတာ သူများ

ပစ္စည်းကြည့်ပြီး ကိုယ့်ပစ္စည်းဖြစ်ချင်တဲ့ လောဘပဲ။ အဲဒီ အဘိဇ္ဈာကို ရှောင်ရမယ်တဲ့။ စိတ်ထဲမှာ မဖြစ်အောင် ထိန်းရမယ်။

ပြီးတော့ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပျက်စီးသွားအောင်၊ ဆုံးရှုံးသွားအောင်၊ ဒီကောင် ပျက်စီးသွားရင် ကောင်းမှာပဲ။ ဒီကောင် ဒုက္ခ ရောက် သွားရင် ကောင်းမှာပဲဆိုတဲ့ အတွေးမျိုး မတွေးပါနဲ့။ ဒီလူ ကြီးပွားပါစေ၊ ဒီလူ ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်ပါစေဆိုတဲ့ အတွေးမျိုးပဲ တွေးပါတဲ့။ အဲဒါက အဗျာပါဒ။

လောကလူတွေမှာ စိတ်နေသဘောထားချင်း မတူဘူးမဟုတ်လား။ သူများပစ္စည်း ကိုယ့်ပစ္စည်းဖြစ်ချင် တဲ့ စိတ်နေသဘောထားရှိတယ်။ လူတစ်ယောက် ဒုက္ခ ရောက်သွားစေချင်တဲ့အတွေးရှိကြတယ်။ အဲဒီ လောဘ နဲ့ ပတ်သက်တဲ့အတွေးတွေ၊ ဒေါသနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အတွေးတွေကို မနောဒုစရိုက်လို့ခေါ်တယ်။

နောက်တစ်ခုက ကံ၊ကံရဲ့အကျိုးကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်ထားတဲ့ မှားယွင်းတဲ့အမြင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အဲဒါက

ဒုစရိုက် ၄-ပါးက အဓမ္မ၊ ဓမ္မ နဲ့ အဓမ္မကို ကွဲဖို့လိုတယ်။ ဓမ္မကို ကျင့်သုံးပါလို့ ဒီလိုပြောတယ်။

လောကလူတွေဟာ ကိုယ့်နှုတ်ကလေး ကိုယ် မထိန်းဘူး၊ မထိန်းနိုင်တော့ အမှန်ပြောရမယ့်အစား လိမ်ပြောတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ညီညွတ် အောင် စေ့စပ်ပေးရမယ့်အစား မတည့်အောင်လုပ် တယ်။ ချို့ချို့သာသာ ပြောရမယ့်အစား ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း ပြောတယ်။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး မပြောဘူး။ အကျိုးမဲ့ တဲ့ အတင်းအဃျင်းတွေပြောတယ်။ လူတွေဟာ နှုတ်နဲ့ မကောင်းမှု အဓမ္မတွေကို လေ့ကျင့်နေကြတယ်။ အဲဒီ လို နှုတ်နဲ့ အဓမ္မတွေ ကျင့်သုံးရင် ချမ်းသာသုခဝေးလိမ့် မယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဓမ္မကိုကျင့်သုံးပါလို့ ဒီလိုဟောတာ။

နောက် ကာယသုစရိုက်နဲ့ ကာယဒုစရိုက် ၃-ပါး။ သူ့အသက်သတ်တာ၊ သူများဥစ္စာခိုးတာ၊ သူများဥစ္စာ မတရားတဲ့နည်းနဲ့ ရယူတာ၊ ကာမကိစ္စတွေမှာ ဓမ္မနဲ့ ဆန့်ကျင်ပြီး မှားမှားယွင်းယွင်း ကျင့်သုံးတာတွေဟာ အဓမ္မ။ သူများအသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တယ်။

မနောဒုစရိုက်၊ အဲဒီ မနောဒုစရိုက်က ရှောင်ကြဉ်ပြီး ကံ၊ကံရဲ့အကျိုးကို လက်ခံယုံကြည်တဲ့ မှန်ကန်တဲ့အမြင် သမ္မာဒိဋ္ဌိရှိရမယ်တဲ့။ သူများပစ္စည်းကို ကိုယ့်ပစ္စည်း ဖြစ်လိုတယ်ဆိုတဲ့ လောဘနဲ့တွေးတဲ့ အတွေး၊ လူ တစ်ယောက် ဒုက္ခရောက်စေချင်တဲ့ ဒေါသနဲ့တွေးတဲ့ အတွေး၊ အဲဒီအတွေးတွေ ကင်းရှင်းပြီးတော့ ကံ၊ကံရဲ့ အကျိုးကို ယုံကြည်တဲ့၊ လက်ခံသိမြင်တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိတဲ့။ အဲဒါ ဓမ္မပဲ။ အဲဒီ ဓမ္မကို ကျင့်သုံးရင် ချမ်းသာမယ်တဲ့။ ဒါ တစ်ခုနော်။

တစ်ဖန် ဝစီသုစရိုက် ၄-ပါးဆိုတာ နှုတ်၏ စည်း ကမ်းချက်တွေဖြစ်တယ်။ လိမ်မပြောဘူး၊ မှန်တာပဲ ပြောတယ်။ ဂုံးမတိုက်ဘူး၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ညီညွတ်အောင်ပဲလုပ်တယ်။ ရိုင်းပျံ့တဲ့စကားကိုမပြော ဘူး၊ ချို့သာတဲ့စကားကိုပြောတယ်။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ပြောတယ်။ အကျိုးမရှိတဲ့၊ တန်ဖိုးမရှိတဲ့ စကားတွေကို မပြောဘူး၊ အကျိုးရှိပြီး တန်ဖိုးရှိတဲ့စကားကိုသာ ပြော တယ်။ အဲဒါက ဝစီသုစရိုက် ၄-ပါး၊ အဲဒါ ဓမ္မပဲ။ ဝစီ

သူများဥစ္စာခိုးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တယ်။ သူတစ်ပါး သား မယား ကျူးလွန်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်တယ်။ ဒါက ဓမ္မ။

ပေါင်းလိုက်တဲ့အခါကျတော့ အဓမ္မ ဆိုတာက အကုသလကမ္မပထ တရား ၁၀-ပါး။ ဓမ္မ ဆိုတာက အကုသလကမ္မပထ တရား ၁၀-ပါး။ လောကမှာ ဒါပဲ အခြေခံအားဖြင့် ကျင့်စရာရှိတယ်။ ကိုယ်လျှောက်နေ တာ ဓမ္မလမ်းကြောင်းပေါ် လျှောက်နေသလား၊ အဓမ္မ လမ်းကြောင်းပေါ် လျှောက်နေသလား၊ ကိုယ်လျှောက် နေတဲ့လမ်းကြောင်းကို ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် သိတယ်။

မြတ်စွာဘုရားကို အာဠဝကကြီးက မေးတယ်။ ဘာကိုကျင့်သုံးရင် ချမ်းသာမလဲတဲ့။ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မကို ကျင့်သုံးရင် ချမ်းသာနိုင်မယ်။ ဒါ ဘာပြောတာ လဲဆိုတော့ သူများအသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ရမယ်၊ သူများဥစ္စာခိုးခြင်းမှ ရှောင်ရမယ်။ သူတစ်ပါး သား မယား ကျူးလွန်ခြင်းမှ ရှောင်ရမယ်။ ဒါက ကိုယ်ထိ လက်ရောက် ရှောင်စရာ။

နှုတ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး လိမ်ပြောတာ ရှောင်ရမယ်၊ မှန်တာကိုပဲ ပြောရမယ်၊ ဂုံးတိုက်တာ ရှောင်ရမယ်၊ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ညီညွတ်အောင်ဟောပြော ပေးရမယ်၊ ကြမ်းတမ်းတဲ့စကားပြောတာ ရှောင်ရမယ်၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ပြောရမယ်၊ အကျိုးမဲ့စကားတွေ ပြောတာ ရှောင်ရမယ်၊ အကျိုးရှိတာကိုသာ ပြောရမယ်၊ ဒါက ဝစီသုစရိုက်။

သူများပစ္စည်းရလို့မူ လောဘ နဲ့မတွေးနဲ့၊ သူများ ပျက်စီးစေလို့မူ ဒေါသနဲ့ မတွေးနဲ့၊ ကံ၊ကံရဲ့ အကျိုးကို ကံဆိုတာရှိတယ်၊ ကံ၏အကျိုးဆိုတာရှိတယ်လို့ လက်ခံ သိမြင်ရမယ်၊ အဲဒီအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရင် အဲဒါ ဓမ္မ စမဓေအာဓန ပဲ၊ ဒါကိုပြောတာ “ဓမ္မော သုစိဏ္ဏော သုဓမ္မာဝဟတိ- ဓမ္မကို ကျင့်သုံးရင် ချမ်းသာသုခ ရပါ တယ်” တဲ့။

သို့သော် လောကလူတွေ ထင်နေတာက အဓမ္မ ကို ကျင့်သုံးရင် ချမ်းသာတယ်လို့ ထင်နေကြတာ။ အထင်အမြင်က အဲဒီလိုဖြစ်နေတယ်၊ ဟုတ်ကဲ့လား။

ဒါကိုဖြေတာ ကိုယ့်ဘဝအရေးမှာ ကိုယ်လျှောက်နေတဲ့ လမ်းကို ဆန်းစစ်ရမယ်နော်။ ဒီမေးခွန်းတွေကို မြတ်စွာ ဘုရားက တစ်ခုစီတစ်ခုစီ ဖြေတာ၊ သူလည်း ကျေနပ် သွားပြီး ဆက်မေးတယ်။

အကောင်းဆုံးအရသာ?

ဘာမေးလဲဆိုတော့ “ကိုသု သာဓုတရံ ရသာနံ- အရသာတွေထဲမှာ အကောင်းဆုံးအရသာကဘာလဲ?

ကဲ၊ ဒီမေးခွန်းရဲ့အဖြေလေးကို စဉ်းစားကြည့် လိုက်၊ လောကလူတွေကို ဒီအမေး မေးလို့ရှိရင် ဝက်သားကြိုက်တဲ့လူက ဝက်သားလို့ မပြောပေဘူး လား၊ ဒါကြောင့်မို့ ဗမာစကားပုံတောင် အဆိုရှိသေး တယ်၊ အသီးသရက် အသားဝက် တဲ့။ သရက်သီး ကြိုက်တဲ့လူက သရက်သီးကောင်းတယ်လို့ပြောတယ်၊ သရက်သီးဟာ အရသာအရှိဆုံးလို့ ဒီလိုထင်ကြတယ်၊ လောကလူတွေဟာ အရသာရှိတယ်ဆိုတာ ကိုယ် ကြိုက်တာကို အရသာအရှိဆုံးလို့ ထင်ကြတာပဲ။ ပြော

ဒါကြောင့်မို့ ကောင်းမယ်ထင်လို့ မကောင်းတာလုပ်ကြ တယ်လေ။ ဟိုနားလိမ်သွားပြန်ပြီ၊ ဒီနား လိမ်သွားပြန် ပြီ၊ ဒါတွေက ဒုက္ခရောက်ဖို့တွေချည်းပဲ။ ဟိုနားဖြင့် သတ်သွားပြန်ပြီ၊ ဒါ ဒုက္ခရောက်မယ့်ကိစ္စချည်းပဲ။ အဲဒါ ကြောင့် ချမ်းသာဖို့အတွက် ဓမ္မကိုကျင့်သုံး၊ ဓမ္မကို ကျင့်သုံးရင် ကိုယ်လည်းချမ်းသာတယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် လည်း ချမ်းသာတယ်။ နှစ်ဦးနှစ်ဝ ချမ်းသာတာ။ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဘာလုပ်ရင် ချမ်းသာမလဲ ဆိုတဲ့ အမေးမှာ ဒီအဖြေကိုယူလိုက်တာ။ တရားချစ်ခင် သူတော်စင် ပရိသတ်တို့ ကုသလကမ္မပထ လို့ဆိုတဲ့ ဒီဓမ္မကို ကျင့်သုံးရင် ချမ်းသာတယ်လို့ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။

တခြားနည်းနဲ့ ဓမ္မကို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာသည် ဓမ္မ။ ဒါနကိုပြုရင် ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကို ဆောက်တည်ရင် သီလကုသိုလ်။ သမထ ကျင့်စဉ်၊ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ရင် ဘာဝနာ ကုသိုလ်၊ အဲဒီ ကုသလဓမ္မတွေ ကျင့်သုံးရင် မချမ်းသာ ဘူးလား၊ ချမ်းသာတယ်။ ချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်းပဲ၊

ကြတာပဲ။ အမျိုးမျိုးဖြေတယ်။ အဲဒီ ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အရသာတွေဟာ အကုန်လုံး အကန့်အသတ်နဲ့ချည်းပဲ၊ ကဲ၊ ဝက်သားကြိုက်တဲ့လူတွေကို နေ့တိုင်း ဝက်သား ချည်း ချက်ကျွေးလို့ရှိရင် သူစားနိုင်မလား၊ မစားနိုင် ဘူးလား၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ပဲ စဉ်းစားကြည့်၊ ကောင်း တယ်ဆိုတဲ့ အရသာကို ဒါချည်းပဲ နေ့တိုင်းကျွေးမယ်၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်က မစားနိုင်တော့ဘူး။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့အဖြေက လောက လူတွေ မဖြေနိုင်တဲ့အဖြေမျိုး၊ မသိနိုင်တဲ့ အဖြေမျိုးကို ဖြေထားတယ်။ မှန်လည်းလုံးဝမှန်တဲ့ အဖြေမျိုး၊ မြတ်စွာ ဘုရားက “သစ္စံ သာဓုတရံ ရသာနံ - လောကမှာ အကောင်းဆုံး အရသာဟာ သစ္စာပဲ” မှန်တာကို ပြောတဲ့ သစ္စာစကား။

ဘာဖြစ်လို့ ကောင်းတဲ့အရသာလို့ ပြောတာတုန်း၊ လောကလူတွေဟာ မှန်တဲ့စကားကို ပြောနေလို့ရှိရင် နွယ်မြက်သစ်ပင်တောင် ဆေးဘက်ဝင်တယ်ဆိုတယ်

မဟုတ်လား။ ဝစီသစ္စာနဲ့ပြောရင် အရာခပ်သိမ်း အောင်မြင်နိုင်တယ်။

ဝစီသစ္စာလို ကောင်းတဲ့အရသာက ဘယ်တော့မှ အီမသွားဘူး။ ဝက်သားစားရင် အီသွားမယ်၊ အချိုတွေ စားရင်လည်း အီသွားမယ်၊ အချဉ်တွေလည်း ကြာရှည်မစားနိုင်ဘူး။ ဒီပြင်အရသာတွေလည်း အတိုင်းအတာ အကန့်အသတ်နဲ့ချည်းပဲ၊ မှန်တဲ့စကားဟာ အကြိမ်တစ်ရာပြောလည်း အရသာမပျက်ဘူး။

ရလာတဲ့အကျိုးဟာလည်း အင်မတန် ကြီးမားတယ်၊ လူသားကိုမဆိုထားဘိ၊ ဘုရားအလောင်း ငုံးဖြစ်စဉ်က တောမီးလောင်လာတဲ့အခါ မှန်တာကိုပြောလိုက်တယ်။ “သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ- သူ့မှာ အတောင်တော့ ပေါက်ပြီး မပျံနိုင်သေးဘူး” တဲ့။ “သန္တိ ပါဒါ အဝဇ္ဇနာ-သူ့မှာ ခြေထောက်တွေတော့ရှိတယ်၊ မသွားနိုင်ဘူး” တဲ့။ “မာတာ ပိတာ စ နိက္ခန္တာ- အဖေ အမေတွေကလည်း ထွက်ပြေးကုန်ကြပြီ” တဲ့။ ဟော သူပြောတဲ့စကား ၃-ခွန်းစလုံးမှန်တယ်။ အဲဒီ မှန်တဲ့စကား

ကြောင့် တောမီးကြီး သူ့ကိုရှောင်သွားပါစေလို့ သစ္စာဆိုတာ။ မီးက သူ့ဆီလုံးဝရောက်မလာဘူး။ ဒါ မှန်တဲ့စကား၏ အရသာရှိပုံပဲ။ မှန်တဲ့စကားဟာ ဘေးရန်အန္တရာယ်များကိုလည်း ကာကွယ်နိုင်တယ်။

သို့သော် လောကလူတွေဟာ မှန်တဲ့စကားကို အရသာခံပြီး ပြောနိုင်လားဆိုတော့ မပြောနိုင်ဘူး။ မပြောနိုင်လို့ မှန်တာကိုပြောရရင် လင်္ကာမချောဘူးတဲ့၊ ဒါကြောင့်မို့ ‘မုသားမပါ လင်္ကာမချော’တဲ့။ မှန်တာပြောရရင် စကားက တယ်မချောလို့ တယ်ပြီးတော့ အဆင်မပြေလို့ နည်းနည်းလေးတော့ အလိမ်အကောက်ကလေး ထည့်လိုက်ချင်တာ၊ လင်္ကာချောအောင် လိမ်တာလေးတော့ ထည့်ချင်သေးသပေါ့။ အဲလောက်ထိ အောင် မှန်တဲ့စကားနဲ့ ဝေးကွာနေတယ်။

မြတ်စွာဘုရားက လောကမှာ အရသာတွေထဲမှာ အကောင်းဆုံးအရသာဆိုတာ ဝစီသစ္စာကို ပြောတာပါတဲ့၊ အမှန်ပြောတာဟာ အရသာအရှိဆုံးပဲ၊ ဘယ်တော့မှလည်း အမှန်ပြောရသည့်အတွက် အီ-မသွား

ဘူး၊ လိမ်တတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ အမှန်ပြောချင်မှာ မဟုတ်ဘူးနော်။

ဒါဖြင့် တို့တစ်တွေဟာ ဘဝအရေးမှာ အကောင်းဆုံးသော အရသာကို စားဖို့လိုအပ်နေတယ်။ ဘယ်လိုတုန်းဆို မှန်ကန်တဲ့စကားကိုပြောပြီး သစ္စာဆိုမယ်ဆိုရင် ကိုယ်လိုချင်တာတွေလုပ်လို့ရပါတယ်၊ စမ်းကြည့်ပေါ့၊ မဟုတ်တာတော့ မပါစေနဲ့၊ လင်္ကာချောအောင်တော့ သွားမထည့်နဲ့နော်။

ဆိုပါစို့- ဘုရားရှိခိုးရမှာ ပျင်းတဲ့လူက သစ္စာဆိုလို့ရတယ်။ ‘ကျွန်ုပ်သည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဘုရားရှိခိုးရမှာ အလွန်ပျင်းပါတယ်၊ ဘယ်တော့မှလည်း ရှိမခိုးပါဘူး၊ ဤမှန်သောစကားကို ဆိုရသောကြောင့်’ ဆိုပြီး သစ္စာဆိုလို့ရတယ်။ တစ်ခုခု လိုချင်တာကိုပြော၊ စွမ်းအားသတ္တိ ပြည့်လာတဲ့နေ့မှာ အောင်မြင်လာမှာပဲ၊ တစ်ခုခု မဟုတ်တာ လုပ်တာကလည်း မဟုတ်တာလုပ်တာကို သစ္စာဆိုလို့ရတယ်။ သစ္စာဆိုတာ မှန်တာကိုပြောတာ၊ ဒါကြောင့်မို့ သစ္စာဆိုတဲ့ စကားတစ်ခုဟာ အင်မတန်မှ

အရသာရှိတဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီမှာဖြေတယ်။

အကောင်းဆုံးသော အသက်ရှင်နည်း?

နောက်မေးခွန်းတစ်ခုက “အရှင်ဘုရား၊ လောကလူတွေဟာ ဘဝမှာ နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ အသက်ရှင်နေကြတယ်၊ ဘာနဲ့ အသက်ရှင်ရင် အကောင်းဆုံးဖြစ်မလဲ?”

ဘာနဲ့အသက်ရှင်ရမလဲ၊ လူတွေကတော့ အဖြေအမျိုးမျိုး ထုတ်ကြမှာပေါ့။ ထမင်းစားပြီး အသက်ရှင်တဲ့လူရှိတယ်၊ အလုပ်အကိုင်အမျိုးမျိုးနဲ့ အသက်ရှင်တဲ့လူ ရှိတယ်၊ ဝန်ထမ်းအလုပ်မျိုးစုံနဲ့ အသက်ရှင်ကြတာရှိတယ်၊ အဲဒီလို အသက်မွေး အသက်ရှင်ဖို့ လုပ်ငန်းတွေ အများကြီးထဲမှာ ဘာနဲ့ အသက်ရှင်တာဟာ အကောင်းဆုံးလဲဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားကဖြေတယ်။ “ပညာဇီဝိ ဇီဝိတ မာဟု သေဋ္ဌံ - အသက်ရှင်ဖို့ အသက်

မွေးတဲ့အထဲမှာ အသိပညာနဲ့ အသက်ရှင်တာ အသက်မွေးတာ အကောင်းဆုံးပဲ။

လောကမှာ အကောင်းအဆိုး အကြောင်းအကျိုးမှ မသိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ရဲ့ အသက်ရှင်နေမှုက တန်ဖိုးမရှိပါဘူးတဲ့။ အရာရာ အကောင်းနဲ့အဆိုး အကြောင်းနဲ့အကျိုး ခွဲခြားသိပြီးတော့ ထိုအသိပညာနဲ့ အသက်ရှင်တဲ့လူကမှ တကယ် အကောင်းမြတ်ဆုံး အသက်ရှင်ခြင်းပဲ။

ဆိုလိုတာက လူ့ဘဝရလာလို့လူဖြစ်လာရင် ပညာရှိပါစေ၊ ပညာဆိုတာ အခုခေတ်ပြောတဲ့ သင်ထားတဲ့ အတတ်ပညာတွေကိုချည်းပြောတာ မဟုတ်ဘူးနော်၊ အကောင်းနဲ့အဆိုး အကြောင်းနဲ့အကျိုးကို ခွဲခြားသိတတ်တဲ့ အသိဉာဏ်ကိုပြောတာ။ အဲဒီ အသိဉာဏ်ကိုရဖို့ဆိုရင် ပညာသင်ရတယ်ပေါ့။ သိထားတဲ့ ပညာပေါ်မှာ ထပ်ဆင့်ပြီး စဉ်းစားတတ်တဲ့ အသိဉာဏ်မျိုးဟာ အင်မတန်မှ အရေးကြီးတယ်။

အဲတော့ လောကမှာ ပညာမဲ့တို့၏ အသက်ရှင်မှုသည် လုံးဝတန်ဖိုးမရှိဘူးတဲ့။ ပညာရှိရှိနဲ့ အသက်ရှင်ရတာကသာ တန်ဖိုးရှိတယ်။ ပညာရှိပြီဆိုရင် ဘဝအရေးလည်း စိတ်မအေးရဘူးလား။

အခက်အခဲကို ဘာနဲ့ဖြတ်ကျော်ရမလဲ?

နောက်တစ်ခုက လူ့လောက လူရယ်လို့ဖြစ်လာပြီး ဘဝတစ်ခု လျှောက်လှမ်းလာပြီ ဆိုတဲ့အခါမှာ အခက်အခဲတွေ ဖြတ်ကျော်ရတာ မရှိဘူးလား၊ အခက်အခဲတွေကို ဖြတ်ကျော်ရမယ်ဆိုရင် ဘာနဲ့ဖြတ်ကျော်မလဲ၊ ဘာရှိဖို့လိုလဲ? အဲဒီမေးခွန်းလေးကို ဆက်မေးတာ။

ဆိုပါစို့ ကိုယ်သွားမယ့်လမ်းမှာ တောင်ကျရေတွေ တသွင်သွင်စီးနေတယ်။ အဲဒီ တောင်ကျရေတွေကို **။OC**လိုခေါ်တယ်။ ဝဲဩဃကြီး၊ အင်မတန်မှ ပြင်းထန်တဲ့အဟုန်နဲ့ စီးနေတယ်။ အဲဒါကို ဖြတ်ကူးဖို့ဆိုတာ အင်မတန်မှခဲယဉ်းတယ်။ ဒီလို လောကမှာရှိတဲ့ အခက်

ဒီထက် အဆင့်မြင့်လာလို့ရှိရင်လည်း - ကြည့်၊ မြတ်စွာဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်က ဟောထားတယ်လေ၊ သင်္ခါရတရားတွေရဲ့ သဘာဝကို မသိဘဲနဲ့ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှည်ရတာထက် သင်္ခါရတရားတွေကို သိတဲ့အသိဉာဏ်နဲ့ တစ်နေ့တာ အသက်ရှင်ရတာက ပိုကောင်းတယ်တဲ့။ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှင်နေပေမယ့်လို့ အသိဉာဏ်ဖြင့် အသက်ရှင်ရသည့် တစ်နေ့တာလောက် တန်ဖိုးမရှိဘူးလို့ ဒီလိုဟောတာ။

အဲဒါကြောင့်မို့ အသိပညာ ဆိုတဲ့နေရာမှာ လောကီပညာပဲဖြစ်စေ၊ လောကုတ္တရာပညာပဲဖြစ်စေ အကောင်းအဆိုး အကြောင်းအကျိုးကို သိပြီးတော့ ကိုယ့်ဘဝလမ်းကြောင်းကို လျှောက်လှမ်းဖို့ကို ကိုယ်ကိုယ်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ အသိဉာဏ် အနည်းဆုံးရှိဖို့ လိုအပ်တယ်တဲ့။ ဒီထက်အဆင့်မြင့်လာလို့ရှိရင် ဝိပဿနာပညာတို့၊ မဂ်ပညာတို့ ဒါတွေရှိရမှာပေါ့။ အဲဒီအဆင့်မြင့်တဲ့ ဓမ္မပညာတွေအထိအောင် ရှိရမယ်။

အဲဒေတွေကို ဖြတ်ကျော်ဖို့အတွက် ဘာလိုလဲဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားက “သဒ္ဓါယ တရတိ ဩဃံ” ယုံကြည်ချက် လိုတယ်တဲ့။ သဒ္ဓါကို ဒီနေရာမှာ ထပ်ဟောတယ်။ ယုံကြည်ချက် မရှိဘူးဆိုရင် ဘဝမှာ အခက်အခဲပေါင်း မြောက်မြားစွာကို သူဖြတ်ကျော်နိုင်ပါမလား၊ မကျော်နိုင်ဘူး။

ဘဝရဲ့အခက်အခဲ- ဩဃတွေဟာ ဘယ်လောက်ခက်ခဲလည်းဆိုရင် ကာမဂုဏ်အာရုံထဲမှာ စိတ်ဝင်စားနေတဲ့ လောဘ ဆိုတာ အင်မတန်ကြီးမားတဲ့ အရှိန်အဟုန်နဲ့ မိမိသန္တာန်မှာဖြစ်နေတာ၊ ဒါကို စွန့်ပယ်တယ်ဆိုတာ ဖြတ်ကျော်တာပဲ။ သူ့ကိုစွန့်ဖို့ လွယ်လား၊ မလွယ်ဘူး။ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို စွန့်ပယ်ပြီး တစ်ဖက်ကမ်းကို ရောက်အောင်သွားဖို့ဆိုတာ သိပ်ခဲယဉ်းတယ်။ ဒါလည်း ဩဃ တစ်ခုပဲ။

ဒီ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကိုတော့ စွန့်ပယ်နိုင်ပြီး ဈာန်တွေရလို့ သမထကျင့်စဉ်တွေအောင်မြင်၊ သမထကျင့်စဉ်တွေနဲ့ ပျော်ပြီးနေတယ်။ အဲဒီ သမထကျင့်စဉ်

တွေနဲ့ ရှုထားတဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ကျော်လွှားဖို့ရန်ကျတော့ အခက်အခဲရှိပြန်တယ်။ အဲဒီတော့ ဘာနဲ့ဖြတ်ကျော် မတုန်း၊ သဒ္ဒါနဲ့ပဲ ဖြတ်ကျော်မယ်။ ယုံကြည်ချက်ရှိဖို့ လိုတယ်။

ယုံကြည်ချက် မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ အခက်အခဲတွေကို ကျော်လွှားဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ တရား ကျင့်တဲ့နေရာမှာပဲဖြစ်စေ၊ လောကအရေးမှာပဲဖြစ်စေ အခက်အခဲတွေကို ကျော်လွှားဖို့ဆိုတာ နံပါတ်တစ်က ဘာအရေးကြီးတာလဲ၊ ယုံကြည်ချက်တဲ့။ အခက်အခဲ တွေကို ယုံကြည်ချက်နဲ့ ကျော်ဖြတ်ရမယ်တဲ့။ အာဠာက မေးတာ၊ ဘဝမှာ အခက်အခဲတွေနဲ့ကြုံလာရင် ဘယ်လို ကျော်ဖြတ်ရမလဲ၊ ယုံကြည်ချက်နဲ့ ကျော်ဖြတ်ရမယ်။ ယုံကြည်ချက်ရှိလာပြီဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ အခက်အခဲတွေကို ကျော်လွှားနိုင်တယ်။

တို့၊ ခန္ဓာကိုယ်ကနေ ထိတွေ့တဲ့အရာတွေပေါ်မှာ ပျော်ရွှင်နေတာတို့၊ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတွေ ဟာ ဖြတ်ကျော်သွားဖို့ အင်မတန်ခဲယဉ်းတယ်။ ကျယ် ပြောနေတယ်။ အဲဒါတွေကို ဖြတ်ကျော်ချင်ရင် သတိ ကြီးစွာထားပြီး ဖြတ်ကျော်ရမယ်။

သတိကို တည်ဆောက်တယ်ဆိုတာ ကြည့်လေ၊ သတိပဋ္ဌာန်တရား ပွားတဲ့အခါမှာ လူတွေဟာ ဘယ် လောက် သတိမေ့တတ်သလဲဆိုတာ သတိပဋ္ဌာန်တရား ပွားကြည့်တဲ့အခါမှာ ကိုယ့်နှာခေါင်းက အမြဲ လေလေး ထွက်နေတာကိုပဲ အစဉ်ထာဝရ ထွက်တိုင်း ထွက်တိုင်း သိရဲ့လား၊ မသိဘူးနော်။ မေ့သွားတာချည်းပဲ၊ ကိုယ် ဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာ မေ့နေတယ်။

လူတွေကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတိရှိတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်။ သို့သော် လူတွေလုပ်နေတာနဲ့ တွေး နေတာက တခြားစီ။ ဥပမာ-လူကတော့ ထိုင်နေတယ်၊ စိတ်ကတော့ တခြားရောက်နေတယ်။ လူက အိပ်နေ တယ်၊ စိတ်က တခြားရောက်နေတယ်။ အဲဒါဟာ

ကျယ်ပြောတဲ့ဘဝကြီးကို ဘာနဲ့ဖြတ်ကူးမလဲ?

ဘဝကြီးတစ်ခုကို ဖြတ်ကူးနေရတယ်။ ဘာနဲ့ ဖြတ်ကူးကြမလဲ။

မြတ်စွာဘုရားက “အပ္ပမာဒေန အဏ္ဏဝံ” ကာမ ဂုဏ် အာရုံတွေပေါ်မှာ စိတ်လွတ်မထားဘဲနဲ့ ကုသိုလ် ကောင်းမှုပေါ်မှာ အမြဲတမ်း သတိရနေတဲ့ အပ္ပမာဒ ဆိုတဲ့ သတိနဲ့ ဖြတ်ကူးရမယ်တဲ့။

ကြည့်လေ၊ အဲဒီလို မကူးနိုင်ဘူးဆိုရင် လူတွေရဲ့ ဘဝဟာ ဘယ်လောက်ကျယ်ပြောတာလဲဆိုရင် မျက်စိ က မြင်ရတဲ့အရာတွေဟာ အများကြီးကျယ်ပြောတယ်၊ နားကကြားရတဲ့ အသံတွေဟာလည်း အများကြီး ကျယ် ပြောတယ်။ ဒါကို ဖြတ်ကူးဖို့ရန် တော်တော်ခက်တယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ မျက်စိနဲ့မြင်ပြီးတော့ဖြစ်တဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ကြီးကို ဖြတ်ကျော်ဖို့ခက်တယ်။ နားက ကြားပြီးတော့ သာယာတဲ့အသံတွေပေါ်မှာ ပျော်မြူးနေတာကို ဖြတ် ကျော်ဖို့ရာခက်တယ်။ လျှာက အရသာခံနေတာတို့၊ နှာခေါင်းက မွှေးကြိုင်တဲ့အနံ့ပေါ်မှာ ပျော်ရွှင်နေတာ

မေ့နေတယ် ခေါ်တယ်နော်။ ဒါပေမယ့် လူတွေက အဲဒါကို မေ့နေတယ်လို့မထင်ဘူး၊ သတိရှိနေတယ်လို့ပဲ ထင်တယ်။

ကိုယ်ထိုင်နေတာ ထိုင်နေတယ်လို့ မသိဘူးလေ၊ အိပ်နေရင်လည်း အိပ်နေတယ်လို့ မထင်ဘူး၊ သွားနေ ရင်လည်း သွားနေတယ်လို့ မထင်ဘူး။ ဘာလို့တုန်းဆို စိတ်က အမြဲတမ်း တစ်နေရာရောက်နေတယ်။

ဘာနဲ့ဥပမာတူတုန်းဆို အိမ်တံခါး ဖွင့်ပစ်ခဲ့ပြီး သွားချင်ရာသွားနေတာနဲ့ မတူဘူးလား။ ကိုယ့်ခန္ဓာ ကိုယ်ထဲ စိတ်မရှိဘူး၊ တခြားရောက်နေတယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ အင်မတန်ကျယ်ပြောတဲ့ ဘဝခရီး ကြီးကို ဖြတ်ကူးတဲ့နေရာမှာ ကိုယ်ဘာလုပ်နေလဲဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ ထားနိုင်တဲ့သတိဟာ အင်မတန်မှ အရေး ပါတယ်လို့ဆိုပြီး မြတ်စွာဘုရားက ဒါကိုပြောတာ။

ဒုက္ခကို ဘာနဲ့ပယ်ရှားမလဲ?

ကဲ နောက်တစ်ခု၊ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ကျော်လွှားဖို့က ဘာအရေးကြီးလဲ? ဘာနဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ကျော်ဖြတ်မလဲတဲ့။

ခုနကတုန်းက အခက်အခဲကို ကျော်ဖြတ်တယ်။ ကျယ်ပြောတဲ့ အရာကြီးကို ဖြတ်ကူးတယ်။ အခုတစ်ခါ ဒုက္ခကို ဘာနဲ့ပယ်ရှားနိုင်သတုန်းဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားက ဝီရိယနေ ဒုက္ခမစွေတိ- ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု ဝီရိယဖြင့် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ဖယ်ရှားပစ်နိုင်တယ်။ ဆင်းရဲမှုသံသရာကို ကျော်လွှားချင်ရင် ကြိုးစားကြရမှာပေါ့။ ဒါပြောတာပေါ့။ ဟုတ်ရဲ့လား။ မကြိုးစားဘဲနဲ့ ဆင်းရဲမှုသံသရာကြီးမှ မလွတ်မြောက်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်မို့ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် ဝီရိယနဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်ကြရမယ်။

အဲဒါကြောင့်မို့ စိတ်၏ အညစ်အကြေးကိုသိဖို့ ပညာလိုအပ်တယ်တဲ့။ ပညာနဲ့သာလျှင် စိတ်ရဲ့ အညစ်အကြေးတွေကို ဖယ်ရှားပစ်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်မို့ သိအောင်ကြိုးစားရမယ်လို့ ဒီလိုပြောတာ။

ကိုယ့်စိတ်လေးဖြူစင်ဖို့ အရပ်စကားပြောရင်တော့ လွယ်တာပေါ့။ စိတ်ကို ဖြူစင်အောင်ထား- ဖြူစင်အောင်ထားဆိုတာ ဘယ်ဟာက ဖြူစင်တာတုန်း၊ ဘယ်ဟာက မည်းတာတုန်းလို့မသိရင် ဘယ်လိုလုပ် ဖြူစင်အောင်ထားမလဲ၊ မသိနိုင်ဘူး။ ဟုတ်ရဲ့လား။ ဖြူစင်တာကို မည်းတယ်ထင်နေတယ်၊ မည်းတာကို ဖြူစင်တယ်ထင်နေတယ်၊ ဘယ်လိုလုပ် ဖြူစင်အောင်လုပ်လို့ရမလဲနော်။ ပညာရှိမှ ဖြူ မဖြူ သိနိုင်မယ် မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီမေးခွန်းရဲ့အဖြေမှာ “ပညာနဲ့ ဖြူစင်စေရမယ်” လို့ ဖြေလိုက်တာ။

စိတ်ဖြူစင်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ?

ဒါဖြင့် လောကလူတွေရဲ့ စိတ်ဟာ ဖြူစင်သွားအောင် ဘာနဲ့လုပ်ရမတုန်းဆို မြတ်စွာဘုရားက “ပညာယ ပရိသုဇ္ဈတိ- ပညာဖြင့်သာ ဆေးကြောလို့ရမယ်” လူတွေရဲ့စိတ်ဟာ ပညာဖြင့် ဆေးကြောတယ်ဆိုရင် ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ ကြည်နေတယ်။

နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်လို့ မျက်စိနှစ်လုံး ပွင့်လာတဲ့ အချိန်ကစပြီး ကိုယ့်စိတ်ကို ခုနခု လုပ်၊ ဘာတွေတွေးနေလဲ၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ လောဘရှိနေလား၊ ဒေါသရှိနေလား၊ မောဟရှိနေလား၊ စိတ်ရဲ့ အညစ်အကြေးတွေ ရှိနေလားဆိုတာ ကိုယ်က check လုပ်ရမယ်။ လုပ်တဲ့အခါကျတော့ ဉာဏ်မရှိရင် သိပါ့မလား၊ မသိဘူးတဲ့။ ကိုယ်ဝတ်တဲ့ အဝတ်မှာတော့ ပေတယ်ဆိုတာ မသိဘူးလား၊ သိတယ်။ စိတ်မှာလည်း ပဲ ညစ်ပေလာရင် သိရမယ်၊ မသိရင် ညစ်ပေမှုကို ဖယ်ရှားနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ပညာကို ဘယ်လိုရအောင်ယူမလဲ?

အဲဒီလိုဖြေလိုက်တော့ နောက်ထပ် အာဠဝက ကြီးက မေးခွန်းတစ်ခုထပ်မေးတယ်။ ပညာနဲ့ ဖြူစင်အောင် လုပ်ရတယ်ဆိုတော့ စိတ်ဓာတ်ကို ဒီလို ဖြူစင်စေတတ်တဲ့ ပညာမျိုးကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရအောင်ယူမလဲ၊ ဒါ မေးခွန်းတစ်ခု။

မြတ်စွာဘုရားက ပညာရတဲ့နည်းကို ဖြေတယ်။ “သုဿုသာ လဘတေ ပည” နားလည်ချင်တဲ့စိတ်၊ နားထောင်ချင်တဲ့စိတ်၊ နားထောင်ချင်တဲ့ဆန္ဒရှိရင် ပညာရပါတယ်။

ကြည့်လေ၊ တရားပွဲလာ တရားနာတယ်ဆို ပညာမရဘူးလား၊ ဒါ နာချင်တဲ့စိတ်ကြောင့်မို့ ဒီပညာက ရတာ။ တရားနာနေတဲ့အချိန်မှာလည်း ကြိုးစားပြီးတော့ မှတ်မှတ်သားသား နာမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ရှိတဲ့သူက မမှတ်မိဘူးလား၊ အေး ဒါကိုပြောတာ။ မြတ်စွာဘုရားက ပညာရချင်တယ်ဆိုရင် တတ်ချင်တဲ့စိတ်က အဓိက၊ တတ်ချင်တဲ့စိတ်ရှိရင် တတ်ပြီ။

ရှေးတုန်းက ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးက ပြောလေ့ ရှိတယ်။ လူငယ်တွေကိုတွေ့ရင် “မင်း စာတတ်ချင် လား” တဲ့၊ “တတ်ချင်ပါတယ်” လို့ပြောတဲ့အခါ “အေး တတ်ချင်ရင် တတ်ပြီကွာ” လို့ပြောတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆိုတော့ တတ်ချင်တဲ့စိတ်ဟာ ပညာရဲ့မုခ်ဦးပဲ။ စာတတ်ဖို့ရန်အတွက် စာတတ်ချင်တဲ့စိတ်ဟာ အဓိက၊ ဒါကြောင့်မို့ ပညာရဖို့အတွက် ပညာရချင်တဲ့ သင်ချင် တဲ့စိတ်ဟာ အဓိကမကျဘူးလား၊ ကျတယ်။ သင်ချင် တဲ့စိတ်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကမှ ပညာကိုရအောင်သင်တာတဲ့၊ ဒါကို မြတ်စွာဘုရားက “သုဿသာ လဘတေ ပညံ” လို့ပြောတာ။

ပညာ ဆိုတာလည်း အဆင့်ဆင့်ပဲ။ လောကီ ရှိတယ်၊ လောကုတ္တရာပညာရှိတယ်။ သိချင်တဲ့ ပညာ တစ်ခုထက်တစ်ခု မြင့်လာတယ်။ ဝိပဿနာပညာ ဆိုတာ ဘာလဲ၊ မဂ်ပညာဆိုတာ ဘာလဲ သိချင်လာ တယ်။ သိချင်လာလို့ ကြိုးစားတယ်၊ သင်တယ်၊ ကျင့်

တယ်။ ဒါ မြတ်စွာဘုရားက ပညာရခြင်း အကြောင်းကို ဖြေတာ။

ဥစ္စာကို ဘယ်လိုရှာမလဲ?

ဒါဖြင့် လောကီလူတွေဘဝမှာ နေ့စဉ်သုံးဖို့ ပစ္စည်း ဥစ္စာ မရှိရင်လည်း မဖြစ်ဘူးတဲ့။ ဘဝအရေးမှာ နေ့စဉ် သုံးဖို့ စားဖို့အတွက် ပစ္စည်းဥစ္စာက လိုသေးတယ်။ ခုနကပြောတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာက သဒ္ဓါဆိုတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာ အခိုင်မာဆုံးကို ရည်ညွှန်းပြီးပြောတာ။ နေ့စဉ်စားဖို့ အတွက် ပိုက်ဆံရော မလိုအပ်ဘူးလား၊ လိုအပ်တယ်။

အဲဒီလို လောကီနေတွေရဖို့အတွက် ဘာလုပ်ရ မတုန်းဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားက “ပတိရူပ ကာရီ ဓုရ ဝါ၊ ဥဋ္ဌာတာ ဝိန္ဒတေ ဓနံ- ပစ္စည်းဥစ္စာရချင်ရင် ရနိုင် တဲ့ နည်းလမ်းကို ကျင့်သုံးတဲ့။ ကြိုးစားတဲ့ လုံ့လဝီရိယ ရှိရမယ်” တဲ့။ လုံ့လဝီရိယရှိပြီးတော့ တက်တက်ကြွကြွ ကြိုးစားအားထုတ်တဲ့။ အားထုတ်လို့ရှိရင် လောကမှာ

ရှိတဲ့ စီးပွားဥစ္စာတွေ တိုးပွားလာနိုင်တယ်၊ ဒါတော့ ဟုတ်တာပဲ။

မြတ်စွာဘုရားပြောတဲ့အထဲမှာ “ပတိရူပ ကာရီ” ဆိုတာ ပါသေးတယ်။ အဲဒါ ဘာကိုရည်ညွှန်းတာလဲ ဆို ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြီးပွားခြင်း၊ ရခြင်း၊ တိုးပွားခြင်း အတွက်က ကြိုးစားဆိုတာ ဒါ အဓိကတစ်ခု။ အဲဒီ ကြိုးစားဆိုတဲ့အထဲမှာ ဘာတွေပါတုန်းလို့ဆို သုတ္တန် တစ်ခုမှာ မြတ်စွာဘုရားက နည်းပညာကျွမ်းကျင်မှု၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု ပါရမယ်၊ ဇွဲကောင်းမှုပါရမယ်။ ဟော ၃-ခု၊ ကြိုးစားတိုင်းလည်း ရချင်မှရမယ်လေ။ သာမန်ကြိုးစားပြီး နည်းပညာမပါရင် အောင်မြင်ပါ့ မလား၊ လုပ်ငန်းမကျွမ်းကျင်ရင်ကော အောင်မြင်ပါ့ မလား၊ မအောင်မြင်ဘူး။ အဲဒါကြောင့်မို့ ကြိုးစားဆိုတဲ့ အထဲမှာ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုရယ်၊ ဇွဲကောင်းမှုရယ်၊ နည်းပညာရယ်၊ ခုခေတ်လိုပြောလို့ရှိရင် technology ဆိုတာ အရေးကြီးတယ်လို့ ပြောတာနော်။ ဘုရားက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ထဲက ပြောခဲ့ပြီးသား။

စီးပွားရေးပညာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကြိုးစားအားထုတ်လို့ ရှိရင် ပစ္စည်းဥစ္စာရနိုင်တယ်၊ ဟောဒါ တစ်ခု။

အကျော်အစောရှိရန် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ?

နောက်တစ်ခု သူကဆက်မေးတယ်၊ လောကမှာ ပစ္စည်းဥစ္စာတော့ ရှိပါပြီ၊ အချို့ကျ အကျော်အစော မဲ့တယ်၊ ဂုဏ်သတင်းမရှိဘူးပေါ့။ လူဆိုတာ ပိုက်ဆံ ရှိရုံနဲ့တင် မပြီးဘူး၊ ဂုဏ်သတင်းကလည်း မကြီးချင်ဘူး လား၊ လူကြားထဲမှာ သူကလည်း နာမည်လေးက ထွက်ချင်သေးတာကိုး၊ လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ ပိုက်ဆံလေး ရှိလာရင် နာမည်လေးက ရချင်တယ်။

ဒါဖြင့် နာမည်ရချင်ရင် ဘာလုပ်ရမတုန်းဆို မြတ်စွာဘုရားဖြေတာ “သစ္စေန ကိတ္တိံ ပပေါတိ” တဲ့။ မှန်ကန်ဖို့လိုတယ်၊ မှန်ကန်ရင် နာမည်ရပါတယ်။ ဟုတ် ရဲ့လား၊ ဘာလုပ်လုပ် အမှန်တရားပေါ်မှာ ရပ်တည်ပြီး လုပ်ဖို့လိုတယ်။ အရပ်ထဲမှာပဲကြည့်လေ၊ ဟောဒီလူက လူမှန်ဆိုပြီး သူ့မလေးစားကြဘူးလား၊ လေးစားကြ

တယ်။ ဒီလူဟာ ဘယ်တော့မှ မဟုတ်တာ မလုပ်ဘူး၊ မှန်ကန်တယ်။ သမာဓိရှိတယ်ဆိုပြီး ဂုဏ်သတင်းက ထွက်လာတာပဲ။ အဲဒါကြောင့်မို့ “သစ္စေန ကိတ္တိ ပပေါတိ”လူတစ်ယောက်ဟာ သစ္စာရှိတယ်၊ ကတိတည်တယ်၊ မှန်ကန်တယ်ဆိုရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကျော်စောလာတာပဲ။

မိတ်ဆွေတွေရချင်ရင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ?

ထင်ပေါ်ကျော်ကြားပြီးတော့ အချို့က အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေ များချင်တယ်။ လူတွေဟာ ပြောကြတယ်လေ၊ “တစ်ရွာကို တစ်ကျိဆောက်” ဆိုတာ အဲဒါ ဂိုထောင်တွေ လိုက်ဆောက်ခိုင်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ ရွာတိုင်း နေရာတိုင်းမှာ မိတ်ဆွေတွေရှိရမယ် ပြောတာနော်။ ဒါဖြင့် မိတ်ဆွေတွေရအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ ဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားက ဖြေတယ်။ “ဒဒံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ” တဲ့။ မိတ်ဆွေတွေ များများရအောင်ကတော့ ပေးပါတဲ့။

ကိုပဲ သိကြတယ်။ ဗမာကို မသိတော့ဘူး၊ ကြည့် “ဒဒံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ” ဆိုတာ ဒါကိုပြောတာနော်၊ ပေးနိုင်ကမ်းနိုင်ရင် မိတ်ဆွေတွေရတယ်တဲ့။

နောက်ဆုံးမေးခွန်း

ကဲ ကောင်းပြီဘုရားတဲ့၊ နောက်ဆုံးမေးခွန်းလေးက ဘာလဲဆိုတော့ - နောက်ဘဝအရေးနဲ့ ပတ်သက်ပါတယ်။ ဒီဘဝတော့ ဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပြီ၊ မိတ်ဆွေလည်းပေါ်ပြီ၊ အကျော်အစောတွေလည်းရပြီ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေလည်း ချမ်းသာနေပြီ၊ ပညာလည်းရပြီဆို မလုံလောက်သေးဘူးလား၊ လုံလောက်သွားပြီ။ ဒါပေမယ့် နောက်ဘဝအရေး စိတ်အေးဖို့ ဘာလိုသေးတုန်းဆိုပြီး မြတ်စွာဘုရားကိုမေးတယ်။ “အရှင်ဘုရား၊ နောင်ဘဝမှာ စိတ်အေးဖို့ ဘာတွေလိုတုန်း၊ ဘယ်တရားတွေကျင့်သုံးမှ နောက်ဘဝအရေး စိတ်အေးမလဲ” မေးတော့ မြတ်စွာဘုရားက “သစ္စံ ဒမ္မော မိတိ စာဂေါ” ဆိုပြီး တရား ၄-မျိုးကို ဟောတယ်။

ပေးတဲ့လူက မိတ်ဆွေများများရတယ်၊ ဟုတ်ရဲ့လား။ ပေးရမယ်၊ နှမြောနေရင် မိတ်ဆွေမရှိဘူး။

ဒါကြောင့်မို့ ဗမာစကားမှာ အခြေအရံလို့ ပြောကြတယ်လေ။ အခြေအရံဆိုတာ ခြေနိုင်မှ ရံတယ်တဲ့။ မိတ်ဆွေဖွဲ့ပြီး ဟိုဟာလေးတောင်း ဒီဟာလေးတောင်း တောင်းတတ်တယ်၊ သူတို့ ဝါသနာ။ ကိုယ်ကပေးရင် မိတ်ဆွေပေါတယ်၊ အဲဒီမှာ ဩော်-မြတ်စွာဘုရားက အိန္ဒိယတို့၊ သီဟိုဠ်တို့ကြည့်ပြီး ဒါဟောပုံရတယ်လို့၊ ပေးနိုင်လို့ရှိရင် မိတ်ဆွေ အလွန်ပေါတယ်။

ဟိုးရှေးတုန်းက သီဟိုဠ်ကို ဗမာပြည်က အများကြီးလှူခဲ့တယ်၊ အများကြီး ထောက်ပံ့ခဲ့တယ်၊ အဲဒီတုန်းက မြန်မာကို သူတို့က ဗုရုမာလို့ခေါ်တယ်။ ဗုရုမာဆို မသိတဲ့လူမရှိဘူး။ အခုနောက်ပိုင်းကျတော့ မြန်မာပြည်က အဆက်အသွယ်ပြတ်သွားတယ်၊ အဆက်အသွယ် ပြတ်သွားပြီးနောက် ဘယ်သူတွေ အဆက်အသွယ် များတုန်းဆို ထိုင်းတွေက အဆက်အသွယ် များလာတယ်၊ ထိုင်းတွေက လှူတယ် တန်းတယ်ဆိုတော့ ထိုင်း

သစ္စံဆိုတဲ့ အမှန်တရားရှိဖို့ လိုတယ်တဲ့။ ဒမ္မောဆိုတဲ့ အသိပညာရှိဖို့ လိုတယ်တဲ့။ မိတိဆိုတဲ့ လုံ့လဝီရိယရှိဖို့ လိုတယ်တဲ့။ စာဂေါဆိုတဲ့ စွန့်ကြဲပေးကမ်းမှုရှိဖို့ လိုတယ်။

ဆိုလိုတာက ဘဝခရီးအတွက် စိတ်အေးရအောင် လိုအပ်တဲ့အချက်တွေကတော့ မှန်ကန်တာကို ပြောဖို့ လိုတယ်၊ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်အကြောင်း၊ အကောင်းအဆိုး အကြောင်းအကျိုးသိတဲ့ ပညာလိုတယ်၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု လုံ့လဝီရိယလိုတယ်၊ စာဂ ဆိုတဲ့ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း မသုံးစွဲဘဲနဲ့ ကိုယ့်ရှိတဲ့ပစ္စည်းကို အများနဲ့ မျှဝေသုံးစွဲတတ်တဲ့ စွန့်ကြဲမှုဆိုတာ လိုတယ်တဲ့။ အဲဒီ ၄-မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံရင် နောက်ဘဝအရေး စိတ်အေးရပါတယ်တဲ့။ မြတ်စွာဘုရားက အာဠဝကကြီးကို ဟောတာနော်၊ အားလုံး မေးခွန်းပေါင်း ၁၃-ခုနှင့် အဖြေ ၁၃-ခု။

တရားချစ်ခင် သူတော်စင်ပရိသတ်တို့၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက အာဠဝကသုတ္တန်မှာ ဒီအချက်တွေဟောထားတယ်။

ဒီမေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေတွေဟာ ကဿပမြတ်စွာဘုရား
ဖြေခဲ့တဲ့ အဖြေတွေနဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဖြေခဲ့တဲ့
အဖြေတွေဟာ လုံးဝထပ်တူပါပဲ။ ကဿပ မြတ်စွာ
ဘုရား ဖြေခဲ့တဲ့အဖြေအတိုင်း ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား
သခင် ကိုယ်တော်မြတ်က ထပ်ဆင့်ဖြေတယ်။ ဒီသုတ္တန်
ကြီးဟာ ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်က မေးခွန်းတွေ
ကို ဖြေထားတဲ့သုတ္တန်၊ ဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက်
မှာလည်း ဖြေထားတဲ့ သုတ္တန်ဆိုတော့ ဘုရားနှစ်ဆူ
ဟောထားတဲ့သုတ္တန်ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုမှတ်ရမယ်။

ဒီအဖြေတွေဟာ ဘဝအရေး စိတ်အေးဖို့ရန်
အတွက် ဘုရားနှစ်ဆူဖြေခဲ့တဲ့အဖြေတွေ၊ အခုပြောခဲ့
တဲ့ အချက်အလက်တွေ မိမိတို့သန္တာန်မှာ မရှိသေးလို့
ရှိရင် ရှိအောင်ကြိုးစားအားထုတ်ဖို့ လိုအပ်တယ်။
တရားနာပြီးရင် လိုက်နာကြရမှာ ဒီအချက်တွေကို ဗုဒ္ဓ
မြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ အခု အာဠဝကသုတ္တန်
မှာ လာတဲ့အတိုင်း မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လိုက်နာကျင့်သုံး
ကြပြီဆိုရင် လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ ဒီဘဝအရေးပဲဖြစ်စေ၊

အာဠဝကအမေးနှင့် ဗုဒ္ဓ၏အပြေခကား
a အို အချင်းအာဠဝက
“ဟိမဝန္တာ၊ နတ်သဘာဝယ်
သင်္ဃလရောက်ပေ၊ ရှိတုံချေမင့်
သင့်နေရာမှန်၊ သင့်ဗိမာန်တွင်
စံသည် ဗုဒ္ဓ၊ ဂေါတမအား
ဦးချကြည်ညို၊ ရိုသေ ခညောင်း
မောင်းမ နတ်မယ်၊ များအလယ်၌
တင့်တယ်လှဘိ၊ မြင်ခဲ့၏” ဟု
ဆိုသည့်သတင်း၊ ကြားရခြင်းကြောင့်
ခံပြင်းဒေါသ၊ ဟုန်းဟုန်းထလျက်
ကေလာသတောင်၊ ထွင်အခေါင်ကို
ပြိုအောင်စွမ်းလောက်၊ ဖနောင့်ပေါက်၍
ဟိန်းဟောက်သံကြီး၊ ပဲ့တင်ဟီးသည်
“ငါတည်း အာဠဝကတဲ့ဟေ့ နော်”။
a ဒေါသရှေ့သွား၊ စိတ်ထားမီးပြင်း
တွန်းကန်ခြင်းကြောင့်၊ မယွင်းမဆုတ်

နောက်ဘဝအရေးပဲဖြစ်စေ ယခုဘဝ နောက်ဘဝဆိုတဲ့
ဘဝအရေးတွေမှာ စိတ်အေးနေရပါပြီ။
အားလုံးသော တရားချစ်ခင် သူတော်စင်ပရိသတ်
တို့သည် ဘဝအရေး စိတ်အေးရလေအောင် ဟောဒီ
တရားများကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်တော်မူနိုင်
ကြပါစေကုန်သတည်း။

တစ်မုဟုတ်တွင်း၊ ခဏချင်းလျှင်
နေရင်းဗိမာန်၊ အရောက်ပြန်၍
ဉာဏ်မျှမထောက်၊ ညဉ့်လုံးပေါက်မျှ
ခြိမ်းခြောက်မာန်မဲ၊ ရန်ပွဲစစ်ခင်း
ဒေါသပြင်းလျက်၊ နင်းမည် ချေမည်
ချိုးဖဲ့မည်ဟု၊ သူသည်ကြိုးဝါး
မြတ်ဘုရားကို
စော်ကား ရိုင်းပျ၊ အာဏာပြသည်
အာဂ အာဠဝက ပါတကား။
a သူ့ပိုင်နက်ဝင်း၊ ဗိမာန်တွင်းသို့
ချဉ်းနင်းဝင်ရန်၊ ခွင့်ပန်စကား
မရငြားဘဲ၊ မားမားတရို
နေ၏ တစ်နှုန်း၊ လတစ်ထုံးသို့
စောဘုန်းမြတ်နွယ်၊ ခန့်ခန့်ထယ်(ထည်)လျက်
ထက်ဝယ်ဘွဲ့ခွေ၊ စံနေသောဖြစ်
ဤသနစ်မှာ၊ စင်စစ်သော်ကား
တစ်ပါး အိမ်ထက်၊ သူ့ပိုင်နက်ကို

ဖျက်ဆီး ကျူးကျော်၊ စော်ကားလိုခြင်း
 အလျဉ်းမဟုတ်၊ ကြောင်းဖော်ထုတ်လည်း
 ဆိုနှုတ် ပြန်လှန်၊ လက်မခံဘဲ
 မာန်တဟိန်းဟိန်း၊ မိုးနှယ်ခြမ်းလျက်
 “လူပြိန်းအမျက်၊ အပြင်ထွက်၏”
 လက်နက်မျိုးစုံ၊ စွမ်းအားကုန်ဖြင့်
 စုပြုံ ပစ်လွှတ်၊ တောင်ထွတ် မြင်းမိုရ်
 ယုဂန်ထိုမျှ၊ ပျက်ပြိုစေသော
 ဆန္ဒဇောလျှင်၊ ဒေါသလောင်မီး
 ယမ်းပုံကြီးသို့
 ဝှန်သည်း ထန်ထန် နိုင်လွန်းစွ။
 a ဘုရားမြတ်စွာ၊ စိန္တေယျာသည်
 ပြန်ကာမတင်း၊ သည်းခံခြင်းဖြင့်
 ရင်တွင်းမေတ္တာ၊ ဖြန့်မိုးကာလျက်
 “အာဠဝက၊ နတ်အန္ဓအား”
 ဒေါသဖျောက်ဖြေ၊ အမျက်ပြေ၍
 စိတ်ထွေးနူးညွတ်၊ ပျောင်းပျော့ဆွတ်အောင်

ချေချွတ်ဆုံးမ၊ ရစေဖို့အရေး
 အလျော့ပေးကာ၊ မနွေးအမြန်
 သူ့ဗိမာန်မှ၊ ထွက်ပြန်ဆိုတိုင်း
 ဆုတ်မဆိုင်းဘဲ၊ သူ့ခိုင်းသမျှ
 လိုက်လျော့ပြုခဲ့၊ ဝင်ပါဆိုပြန်
 ဝင်ခဲ့ပြန်၏၊ သုံးတန် သုံးကြိမ်
 တိုင်ပြီးချိန်နောက်၊ လေးကြိမ်မြောက်တွင်
 နောက်ထပ်တစ်ဖန်၊ ထွက်ခဲ့ပြန်ဟု
 အကြံနှင့်ခိုင်း၊ သူ့စိတ်ရိုင်းကို
 ဟုတ်တိုင်း ပကတိ၊ မြင်မိလေလတ်
 သုံးလူနတ်သည်၊ အရပ်အနေ
 မရွှေ့ချေဘဲ၊ နေသည့်ခဏ
 သောကာလဝယ်၊ သူကမရိုး
 ဥပါယ်ဆိုးဖြင့်
 တစ်မျိုးကြံပြန် လေတော့၏။
 a ဘီလူးဧကန်၊ အမှန်မရိုး
 အကြံဆိုးကား၊ “ဘေးဘိုးစဉ်ဆက်

ဘလက်ထက်တိုင်၊ ဘယ်ဦးကိုင်မျှ
 ဖြေနိုင် မစွမ်း၊ မေးခွန်း ပုစ္ဆာ
 ဆယ့်သုံးဖြာကို၊ ခုခါစစ်မေး
 ရချေသေးအံ့”၊ ဖြေပေးခြင်းငှာ
 မတတ်သာလျှင်၊ ပြင်းစွာယူကျုံး
 သူ့နှလုံးကို၊ ချေမှုန်းဖောက်ခွဲ
 ခြေကိုဆွဲ၍၊ မြစ်ထဲ ဂင်္ဂါ
 စွန့်ပစ်ရာဟု၊ မသမာစိတ်
 မာန်အကြိတ်ဖြင့်၊ ဖိနှိပ်၍သာ
 မေးလျှောက်ပါသည်
 ဆယ်ဖြာသုံးခု ပုစ္ဆာတည်း။

(အာဠဝကမေး)
 “အို ... ရှင်ကြီးဂေါတမ၊ ယခုစ၍
 ပုစ္ဆာအရေး၊ ကျွန်ုပ်မေးပြီ
 သင်တွေး၍သာ ဖြေပါလော့”

 (မြတ်စွာဘုရားဖြေ)
 “အာဝုသော ... အမောင် အာဠဝက
 နာမ မည်ထူး၊ ဒကာဘီလူး
 ဦးချ၍သာ၊ နာယူပါလော့”။

 မေး(၁) “ ကိ သူဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ ဧသဌံ ”။
 ယောက်ျားဟူက၊ ဆိုသမျှတွင်
 မြတ်လှဥစ္စာ အဘယ်နည်း။
 ဖြေ(၁) “ သဒ္ဓိ ဓ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ ဧသဌံ ”။
 စည်းစိမ် ဥစ္စာ၊ အရာရာတွင်
 သဒ္ဓါတရားလျှင် အမြတ်ဆုံးတည်း။

- မေး(၂) “ ကိ သု သုစိန္တံ သုခ မာဝဟာတိ ”။
ဘယ်သို့ ကျင့်ကြံ၊ တရားမှန်ဖြင့်
နိဗ္ဗာန်သုခ ရမည်နည်း။
- ဖြေ(၂) “ ဓမ္မော သုစိန္တော သုခ မာဝဟာတိ ”။
ကုသိုလ်ဆယ်ပါး၊ မြတ်တရားလျှင်
ဆောင်ငြား သုခ ရမည်တည်း။
- မေး(၃) “ ကိ သု ဟဝေ သာဒုတရံ ရသာနံ ”။
ရသတကာ၊ ရှိလေရာတွင်
ဘယ်ဟာ အချို့မြန်ဆုံးနည်း။
- ဖြေ(၃) “ သစ္စံ ဟဝေ သာဒုတရံ ရသာနံ ”။
မှန်သောစကား၊ သစ္စာအားလျှင်
ချို့ပျားရသာ၊ အကောင်းဆုံးပါတည်း။
- မေး(၄) “ ကထံ ဇီဝိ ဇီဝိတ မာဟု သေဌံ ”။
အဘယ်သို့လျှင်၊ အသက်ရှင်မှ
လူတွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သနည်း။

- မေး(၇) “ ကထံ သု ဒုက္ခ မစ္စေတိ ”။
ဆင်းရဲဒုက္ခ ဟူသမျှကို
ကင်းပဘယ်နည်း လွတ်ပါအံ့။
- ဖြေ(၇) “ ဝိရိယေန ဒုက္ခ မစ္စေတိ ”။
မပေါ့မဆ၊ ဝိရိယဖြင့်
ဒုက္ခတောင်ကို လွန်မြောက်၏။
- မေး(၈) “ ကထံသု ပရိ သုဇ္ဈတိ ”။
ကိလေသာမြေး၊ ညစ်အကြေးကို
ဆေးကြော ဘယ်နည်း စင်ပါအံ့။
- ဖြေ(၈) “ ပညာယ ပရိ သုဇ္ဈတိ ”။
ကိလေသာမြေး၊ ညစ်အကြေးကို
ဆေးကြော ပညာ၊ စင်ကြယ်ရာ၏။
- မေး(၉) “ ကထံ သု လဘတေပညံ ”။
ဘယ်နည်းကောင်းစွာ၊ ရှာကြံပါမှ
ပညာဆိုတာ ရမည်နည်း။

- ဖြေ(၄) “ ပညာဇီဝိ ဇီဝိတ မာဟု သေဌံ ”။
ပညာဖြင့်ပြီး၊ သက်ရှင်နည်းသည်
မြတ်ကြီး မြတ်ဆုံး ဖြစ်သတည်း။
- မေး(၅) “ ကထံ သု တရတိ ဩယံ ”။
ဘဝခရီး၊ ထိုဝဲကြီးကို
ဘယ်နည်း လွန်မြောက်ရပါအံ့။
- ဖြေ(၅) “ သဒ္ဓါ ယ တရတိ ဩယံ ”။
ဩဃ လေးဖြာ၊ ပင်လယ်ပြာကို
သဒ္ဓါတရားဖြင့် လွန်မြောက်၏။
- မေး(၆) “ ကထံ သု တရတိ အဏ္ဏဝံ ”။
သံသရာခရီး၊ သမုဒ်ကြီးကို
ဘယ်နည်းကူးမြောက်နိုင်ပါအံ့။
- ဖြေ(၆) “ အပ္ပမာဒေန အဏ္ဏဝံ ”။
ဘဝတဏှာ၊ သမုဒ္ဒရာကို
အပ္ပမာဒ၊ ကုသလဖြင့်
မုချကူးမြောက်နိုင်ရာ၏။

- ဖြေ(၉) “ သဒ္ဓဟာနော အရဟတံ ဓမ္မံ နိဗ္ဗာန
ပတ္တိယာ
သုဿူသံ လဘတေပညံ၊ အပ္ပမတ္တော
ဝိစက္ခဏော ”။
မမှိတ်မသုံး၊ ယုံကြည်ထက်သန်
နာခံ မှတ်သား၊ မမေ့ငြားဘဲ
လေးစား ဆင်ခြင်၊ ကြောင်းကျိုးထင်မှ
ပညာပြည့်ဝနိုင်ရာ၏။
- မေး(၁၀) “ ကထံ သု ဝိန္ဒတေ ဓနံ ”။
ဘယ်နည်းကောင်းစွာ၊ ရှာကြံပါမှ
ဥစ္စာဆိုတာ ရမည်နည်း။
- ဖြေ(၁၀) “ ပဋိ ရူပ ကာရီ ဓုရဝါ၊ ဥဋ္ဌာတာ ဝိန္ဒတေ
ဓနံ ”။
ကာလဒေသ၊ ဝိရိယဖြင့်
ထကြွ ကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်နိုင်က
ဓနဥစ္စာ၊ ရနိုင်ရာ၏။

- မေး(၁၁) “ ကထံ သု ကိတ္တိ ပပေါတိ ”။
 ဂုဏ်ရည်သတင်း၊ ကျော်စောခြင်းကို
 မယွင်းဘယ်သို့ ရနိုင်သတည်း။
- ဖြေ(၁၁) “ သစ္စေန ကိတ္တိ ပပေါတိ ”။
 ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ သစ္စာစကား
 လက်ကိုင်ထားက၊ တရားစောင့်သူ
 ဖြောင့်မတ်သူဟု၊ လူပုံအလယ်
 တင့်တယ်ဂုဏ်ထူး၊ ကျေးဇူးသတင်း
 ကျော်စောခြင်းလျှင်၊ မယွင်းဧကန်ဖြစ်ရာ၏။
- မေး(၁၂) “ ကထံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ ”။
 ခင်ပွန်း ဆွေကောင်း၊ မိတ်အပေါင်းကို
 အကြောင်းဘယ်သို့ ရနိုင်သနည်း။
- ဖြေ(၁၂) “ ဒဒံ မိတ္တာနိ ဂန္ထတိ ”။

- နောင်ခါ ဘဝ၊ မပူရဘဲ
 သောက ကင်းဝေး ရှိရာ၏။
- ဂါထာနိဂုံး တရားဆုံးသော်
- a သုံးလူပရမေ၊ စောမြတ်ဆွေ၏
 အဖြေစကား၊ မှတ်သားနာလျှောက်
 အဆုံးရောက်ပြီ။
- a သင့်လောက်ချိန်ခါ၊ ရှေ့ပြုဗ္ဗာမှ
 ရောင်ဝါအလင်း၊ အရုဏ်ကျင်းပြီ။
- a ရင်တွင်းစူးနစ်၊ အဝိဇ္ဇာမြစ်ကို
 သစ္စာစကား၊ ဓမ္မဓားဖြင့်
 ပိုင်းခြားခုတ်ထွင်၊ သုတ်သင်ပယ်ဖျောက်
 အလင်းရောက်ပြီ။
- a အံ့လောက်အထူး၊ အစွယ်ပြုးသည့်
 ဘီလူးနတ်မျိုး၊ မာန်စွယ်ကျိုး၍
 ရှိခိုးဦးချ၊ သာဝကသို့

- သူလိုတိုင်းကို၊ ဝန်မတိုဘဲ
 ကြည်ညိုရွှင်လန်း၊ ပေးကမ်းဖွဲ့ယှက်
 ဆောင်ရွက်နိုင်မှ၊ မိတ္တဆွေညာ၊ ပြည့်စုံရာ၏။
- မေး(၁၃) “ အသ္မာ လောကာ ပရံလောကံ၊
 ကထံ ပေစ္စ န သော စတိ ”။
 ယခုကစ၊ နောင်ဘဝတိုင်
 ကြောင့်ကြစိုးရိမ်
 ညှိုးမှိန် ပူပန်၊ မရှိရန်အတွက်
 ဧကန်တရား အဘယ်နည်း။
- ဖြေ(၁၃) “ ယသေ တေ စတုရော ဓမ္မာ၊
 သဒ္ဓဿ ယရ မေသိနော။
 သစ္စံ ဓမ္မော ဓိတိစာဂေါ၊
 သဝေ ပစ္စေန သောစတိ။ ”။
 သဒ္ဓါဓာတ်ခံ၊ လွန်ရင့်သန်သည့်
 စိတ္တိယဿ၊ သန္တာန၌
 “ သစ္စ ပညာ၊ ဇာဂါ ဝီရိယ ”
 လေးဝ ဓမ္မာ၊ ပြည့်စုံပါ၍

- ဗုဒ္ဓခြေရင်း၊ မြတ်နိုးခြင်းဖြင့်
 ဝပ်စင်းပူဇော်
 ဖူးမြော် မာန်လျှော့၊ သူကန်တော့ပြီ။
- a ညီညာပေါင်းစု၊ မြတ်ကောင်းမှုကို
 သာဓုကြိမ်ကြိမ်၊ နှလုံးအိမ်မှ
 ဦးနှိမ်ကြည်ညို၊ သဒ္ဓါပို၍
 ခေါ်ဆိုလိုက်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။
- ကြည်အောင်(ကေတုမတိ)
 ၁၆-၁၁-၂၀၀၁
 (နိုင်ငံဂုဏ်ရည်မဂ္ဂဇင်း၊
 အမှတ်-၃၂၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၀၁)